

ŠIANDIEN IR RYTOJ

NEPIGIAI Kremlui atsiėjo suorganizavimas Suomijoje komunistinio jaunimo festivalio. Net keliolika milijonų rublių.

Atgabenti tik vieną Ceilono delegacijos narį, o ta delegacija festivalyje buvo gausiausia, rusams kainavo po 2,500 dolerių.

Festivalyje dalyvavo apie 15,000 atstovų iš šimto kraštų. Tai buvo panašu į milžinišką cirką, kuriame marga spalvė minia šoko ir dainavo. Bet buvo momentų, kai susirinkusieji, norėdami atkreipti dėmesį, triukšmavo ir turėjo susirėmimų su policija.

Kremlius, organizuodamas šį festivalį didelį dėmesį rodė Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos kraštams, tad iš tų kraštų daugiausiai atstovų ir suvažiavo. O kodėl jiems nevažiuoti, jei sovietai apmokėjo kelionę. Daugumoj jų net nežinojo kur vyksta. Jiems buvo sakoma, kad važiuoja į sporto šventę. Kiti atvirai prisipažino:

- Mes niekad nebūtume radę kitos progos nemokamai taip toli pakeliauti.

Visa kita jiems buvo nesvarbu. Svarbu, kad dar gavo savo asmeniniams reikalingiems kelioniniui.

Ar tos išlaidos apsimokės Kremlui, kitas klausimas.

SOVIETAi tame festivalyje darė savo būsimų agentų atranką. Festivalio žiburiams užgesus, atrinktieji bus pakviesti vizituoti Sovietiją, ir kaip tik atsidurs už geležinės uždangos, su jais bus atvirai pakalbėta. Štai kur yra tikrasis pavojus. Nes Helsinkyje, o vėliau Leningrade ir Maskvoje keli šimtai jų pradės komunistinę karjerą.

Žmonės, kurie dar vakar negalvojo būti komunistais, rytoj Afrikoje ir Azijoje vykdys Kremliaus įsakymus. Ir jei rusai suras šimtą, festivaliui organizuoti išleisti milijonai apsimokės.

Rusai kiekvieną kartą rublį pasveria tris kartus prieš jį išleisdami. Jei tas rublis nepadaeda išplėsti pasaulyje jų hegemonijai, paliekamas kišeniui.

FESTIVALIO organizatoriai garantavo žodžio laisvę. Bet praktikoje pasirodė kitaip. Diskutuojant "Taika ir tautinė nepriklausomybė", žodis buvo duotas ne Nigerijos delegacijos pirmininkui, bet vienam negrui, kurio tėvynė yra Sovietija. Tas pats atsitiko su Senegalija ir Dahomey.

Dėl tokios uzurpacijos Nigerijos delegacijos galva griežtai pareiškė protestą:

- Man buvo pažadėta pilna žodžio laisvė. Nigerija yra didžiausia Afrikos valstybė ir tai laisvas kraštas. Jos balsas turi būti išklaustytas. Nigerijoje mes netikime jokiems "izmams" išskyrus "afrikonizmą". Nigerija neieš, kad kiti kištųsi į jos vidaus reikalus. Tegu kiekvienas veda savo propagandą savame krašte. Kaip galima ieškoti taikos, jei puolami kiti. Aš esu laisvas afrikietis!

Sakoma, kad raudonieji festivalio organizatoriai buvo nustebinti tokiais drąsiais žodžiais.

Afrikiečiai yra jauni ir aiškiai galvoja. Nors kai kurie europiečiai juos laiko "politiškai nepribrendusiais", jie nesiduoda už nosies vedžiojami.

ČEKOSLOVAKIJOJE sena moterėlė skundžiasi valstybinėje maisto parduotuvėje tarnautojui:

- Ar kas matė kur panašią tvarką, kad negalima net lašo pieno nusipirkti?...

- Dar nėra taip blogai, - ramina ją tarnautojas. - Pagalvokit tik apie Saharos gyventojus. Jie dažnai būna be lašo vandens!

- Viešpatie! - sušuko sena moterėlė. - Ar jau ir ten komunistai valdžioje? (vg)

DIRVA

Nr. 91

Rugpiūtis-August 8, 1962

Cleveland, Ohio

Jei mokesčiai būtų mažesni...

BELAUKIANT PREZIDENTO APSISPRENDIMO SKAČIUOJAMA, KAD SUMAZINUS MOKESČIUS NUO PIRMŲJŲ 4,000 DOL. PAJAMŲ 120 DOL., MOKESČIŲ MOKETOJAMS PALIKĘ PINIGAI TAIP ATKŪTINS ŪKINĮ GYVENIMĄ, KAD PRAMONĖ TURES PASISAMDYTI 2,500,000 NAUJŲ DARBININKŲ, TAČIAU YRA IR KITŲ NUOMONIŲ, KAI KURIE FAKTAI IŠ PAJAMŲ MOKESČIŲ NESENOS ISTORIJS IR PRAKTIKOS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereito trečiadienio spaudos konferencijoje prezidentas J. F. Kennedy pareiškė, kad maždaug apie rugpiūčio 10 d. bus suvesti daviniai apie ūkinio gyvenimo reiškinius per liepos mėn. Tada jis nusprendė ar prašyti kongreso sumažinti pajamų mokestį ar ne. Prezidentas paaiškino, kad nors ūkinė padėtis per jo 18 valdymo mėnesių pagerėjo, tačiau ekonominio gyvenimo pulsas vis dėl to nėra toks, koks turėtų ir galėtų būti, jis neišlaikęs žingsnio su didėjančiu gyventojų skaičiumi.

Kas atsitiktų, jei prezidentas vis dėlto nutartų sumažinti mokesčius ir kongresas tam pritartų? Skaičiuojama, kad jei mokesčiai, kaip planuojama, nuo pirmųjų keturių tūkstančių pajamų būtų sumažinti 120 dol. nuo 8,000 — 240 dol. ir ta pačia proporcija aukščiau, valstybės išdas netektų apie 7 milijonus dolerių. Iš kitos pusės jaučiama, kad mokesčių mokėtojas tuos pinigus, kurie jam atliks, nepasidės į kojinę, bet tuojau pat išleis ir ne tik tuos, bet dar pridės iš savo taupmenų. Žodžiu, apyvarta padidės ne tik tais 7 milijonais dolerių, bet greičiau visa 15 net 20 milijonų dolerių. Taip aiškina mokesčių sumažinimo šalininkai.

Reikia pridurti, kad pajamų mokesčiai imami ne tik iš atskirų asmenų, bet ir įmonių. Ir čia tarp mokesčių sumažinimo šalininkų yra nuomonių skirtumas. Vieni aiškina, kad svarbiau yra sumažinti mokesčius įmonėms, kad tuo būdu jas paskatintų didinti ir modernizuoti savo gamybą, kiti aiškina, kad įmonės turi pakankamai tam reikalingai kapitalų ir lengvai gaunamų kreditų. Tuo būdu svarbiau esą sumažinti atskirų asmenų mokesčius. Sumažinimas įmonių pajamų mokesčių nuo dabar

imamų 52% iki prieš Korėjos karą buvusių 47% kaštuotų valstybės išdui apie 2,5 milijonus. Jei tačiau tie pinigai būtų panaudoti pramonės išplėtimui, tik 2,5 ir aukščiau minėti 7 milijonai, likę gyventojų kišenėse, taip pagyvintų ūkinį gyvenimą, kad JAV pramonė, kuri dabar dirba maždaug 85% savo pajėgumo, išnaudotų 89% pajėgumo ir būtų reikalinga 2,500,000 naujų darbininkų. Padidėjusi apyvarta netrukų išdui gražinti tuos milijonus, kurių jis iš karto netektų. Taip aiškina žinovai. Ar jie teisūs ar klaidingi, šiuo metu dar niekas negali pasakyti, nes tokiam mokesčių sumažinimui (kad išvengus recesijos) dar nėra precedento. Už tat vis daugiau pasigirsta balsų, kad mokesčių sumažinimas, kuris padidins valstybės biudžeto deficitą vis dėlto nėra reikalingas. Taip pvz. konservatyvus kolumnistas David Lawrence aiškina, kad reikalingas ne mokesčių sumažinimas, bet pasitikėjimo kapitalistinės Amerikos ateitimi atstatymas. Administracija turi liautis kišusi į biznį pasaulio reikalus, ji turi palaidoti savo mėginimus susocialistinti ūkį, tada biznis atgaus pasitikėjimą ateitimi ir ūkinis gyvenimas pagyvės.

Kiti mokesčių sumažinimo priešininkai aiškina, kad iš dabar turimų davinų vis dėlto negalima išvesti depresijos artėjimo, atvirkščiai, galima kalbėti apie tam tikrą stagnaciją "aukštam lygyje", kas nėra taip bloga ir net leidžia spręsti, kad ateityje ūkinio gyvenimo ciklai nebanguos tokio niam gyvenime, kaip jie "boomais", kaip anksčiau.

Kokį sprendimą Kennedy padarytų, diskusijos dėl mokesčių sumažinimo turi vieną gerą pusę. Jos at-

kreipė visuomenės dėmesį į mokesčių reformos reikalą. Pajamų mokestis (income tax), kurį mes visi mokame, sudaro net 76% visų federalinės valdžios pajamų (47% sumoka atskiri asmenys, 31% įmonės). To pobūdžio mokestis, kuris Lietuvoje darbo pajamų mokesčio vardu buvo įvestas tik bene 1931 metais, o D. Britanijoje žinomas nuo 1799 metų, nėra senas ir JAV. Pirmą kartą jis buvo panaudotas per pilietinį karą 1862 m. Vėliau — 1894 m. aukščiausias teismas išaiškino, kad jis prieštarauja konstitucijai. (Vienas iš argumentų buvo tas, kad juo diskriminuojami turtin-gieji). Už tat 1913 metais buvo priimtas 16-tas konstitucijos pakeitimas, kuris tokį mokesčių įvedimą legalizavo. Tuo mokesčiu JAV finansavo pirmąjį pasaulinį karą. Smarkiai jis buvo padidintas per antrąjį pasaulinį karą. Šiuo metu valdžia atima, proporcingai pajamom, tarp 20% ir 91% uždarbio. Nepaisant tokio proporcingo didėjimo, jis daugiau skriaudžia mažiau uždirbančius negu daugiau. Vien tik faktas, kad mokesčiai neimami tik nuo pirmųjų 600 dol. nesiderina su realaus gyvenimo faktais, nes ir kalėjime vieno žmogaus išlaikymas kaštuoja per 1,200 dol. į metus! Bet ne tik ta suma reikalauja ištaisyti. Per eilę metų, įvairiom interesantų grupėm spaudžiant, į mokesčių įstatymą ir jo vykdymo taisykles buvo įnešta apie 10,000 įvairių pataisų ir patikslinimų, kuriuose šian-dien susigauja tik labai nedidelis skaičius advokatų. Sakysim, biznieriui gali nurašyti tam tikras išlaidas biznio reikalams ir čia praktika labai svyruoja, pasitaiko, kad tariamiems biznio reikalams išlaikomos liuksusinės jachtos ir lėktuvai, kurie naudojami tik asmeniniais savininkų reikalams. Pribrendo laikas radikaliai mokesčių reformai, kurią administracija žada pasiūlyti kongresui 63 metų bėgyje. Kaip mokesčiai yra svarbūs valstybiniam gyvenime, kaip jie veikia į gyventojų moralę, ryškiai parodo du faktai. Ir JAV nepriklausomybės karas ir didžioji prancūzų revoliucija kilo dėl neteisingų mokesčių.

Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, pulkininkas lt. Jonas Variakojis, gyvenęs Amerikoje, atšventė 70 metų amžiaus sukaktį.

Pik.lt. JONUI VARIAKOJUI 70 METŲ

Atskleidus Jono Variakojos nu-eito gyvenimo puslapius drauge atsiskleidžia ir Lietuvos kūrimo-si ir jos pirmųjų metų nepriklausomo gyvenimo laikotarpis. Sukaktuvinko nueitas gyvenimo kelias skatina praskleisti jo praities gyvenimo uždangą, kad parodžius dabarties generacijai, kaip tautos sūnūs dirbo ir prisi-dėjo prie Nepriklausomos Lietu-vos atstatymo. J. Variakojis gimė Rinkuškų km. Biržų apsk. gegužės mėn. 20 d. 1892 m. pasi-turinčio, darbštaus ūkininko šeimoje. Tėvai turėjo keturis sūnus ir dvi dukras, iš kurių Joną ir Petrą išleido į mokslius.

Sukaktuvinkas, baigęs Pernau (Estijoje) gimnaziją 1913 m., atvyko į Vilnių, kur per vasarą kartu su J. Kubiliu, L. Noreika, L. Gira ir B. Masiuliu dirbo A. Smetonos redaguojamame "Vilties" laikraštyje. Tų pačių metų rudenį įstojo į Petrapilio universitetą, teisių fakultetą, bet potri-jų metų studijų buvo mobilizuo-tas. Baigęs karo mokyklą Petrapilyje buvo išsiųstas į Austri-

jos frontą. 1917 m., kada po bolševikų perversmo pakriko kari-nė drausmė aplėdo pulką ir iš fronto atvyko į Voronežą, kur jau buvo persikėlusius Rusijos Lie-tuvių Tarybą. Čia jam teko kar-tu su karininku Šarausku, kalbi-ninkui Jonui Jablonskiui padedant, iš rusų kalbos versti riktuotės ir karo lauko statutus. Iš čia jis buvo deleguotas dalyvauti antrame lietuvių karių suvažiavime Petrapilyje. 1918 m. pradžioje kartu su L. Noreika ir K. Škirpa buvo Rusijos Lietuvių Tarybos de-leguotas į Lietuvių Tautos Tary-bą Vilniuje padaryti pranešimą apie lietuvių pabėgėlių padėtį Ru-sijoje ir jų nusistatymą Lietu-vos ateities reikalu. Kovo mėn. J.V. Lietuvos Tautos Tarybos skiriamas į Oršą (Minsko gub.) organizuoti lietuvių pabėgėlių gr-ižimą į Lietuvą. Užbaigęs šį dar-bą tais pačiais metais rudenį pra-dėjo dirbti Prekybos ir Pramo-nės banke Vilniuje, bet, pradė-jus bolševikams veržtis į Lie-tuvą 1918 m. gruodžio mėn. 29 d.

(Nukelta į 2 ps.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

• 1963 m. rugpiūčio 31 d. gims nauja, nepriklausoma valstybė — Malaysia — kurio-n-jeis dabartinė Malajų valstybė, Singapūras ir britų kolonijos Borneo saloje. Naujoji valstybė turės 10 mil. gyventojų. Jos ateities politiką jau dabar užakcentavo Malajų ministris pirmininkas Tunku Abdul Rahman: "Mes nenumato-me būti viena iš taip vadinamų neutralių valstybių. Mes stovime su laisvuvoju pasauliu arba su Vakarų bloku".

• Taip pat naujai paskelbtos nepriklausomos Jamai-cos vyriausybės galva Bustamantė pareiškė, kad jo kraštas esąs per mažas (1,5 mil. gyv.), kad galėtų likti neutraliu. Nors Jamaica lieka britų tautų šeimoje (commonwealth), bet Bustamante ieško ne tik prekybi-nių ryšių su JAV, bet ir sutarties, garantuojančios apsaugą nuo "svetimos inva-zijos". Bustamantės įsitikinimu, Jamaicai negresia castroizmo įtaka, nors Kuba ir yra tik 90 mylių atstume.

• Vak. Vokietija ir Prancūzija neoficialiai reiškia nepasitenkinimą dar vienu prezidento Kennedžio pata-rėju — Carl Kaysen, — kurio nuomone reiktų dar daugiau nusileisti Sov. Są-

jungai, kad atsiekus susitarimo, draudžiančio atominių ginklų bandymus.

Kaip žinia, sovietai vėl pradėjo bandymus, apie kuriuos neskelbia nei Izvestijos nei Pravda.

• Anglijai artėjant prie susitarimo dėl jos įsijungimo į Vak. Europos "Bendrąją Rinką", Kanadoje auga tendencija ekonominės unijos su JAV sudarymo kryptimi.

• Alžiro vadai, savo laiku bandę išvyti prancūzus, dabar įkalbinėja juos pasilikti. Kraštas neturi tiek įgudusio savo personalo, kad naujoji valstybė galėtų funkcionuoti normaliai.

• JAV vyriausybė numato artimiausiu laiku atnaujinti diplomatinis ir ekonominis ryšius su Peru, nutraukus juos militarinei juntai perėmus valdžios vairą.

• Raud. Kinijos vyriausybė sutiko derėtis su Indija dėl nesusipratimų pasienyje. Peipingas pastebėjo, kad ginklų žvangėjimo Indija neišsigsando.

• Sov. Sąjunga savo atstovo Zorino lūpomis pasakė, kad nematanti jokios vilties naujuose JAV pasiūlymuose nusiginklavim o klausimu. Pasiūlymuose Zorinas negali išsizūrėti jokių "principinių" pakeitimų JAV pozicijoje.

Suomiją buvo užplūdę raudonieji parazitai...

J. Variakojis...

(Atkelta iš 1 psl.)

stoją savanorių organizuojamą Lietuvos kariuomenę. 1919 m. sausio mėn 7 d. su keliais vyrais išvyko Kedainių link kviesdamas jaunimą stoti savanoriais Lietuvos kariuomenę. Kada po trijų dienų atvyko į Kedainius, jo būrys jau turėjo apie 100 vyrų ir apie 50 arklių. Čia iš apylinkių rinkosi savanoriai ir čia prasi-dėjo susirėmimai su priešu, kuris veržėsi Kauno link. Bekovodamas su nepalyginamai skaitlin-gesniu ir geriau ginkluoti priešu būrys tiek išaugo ir sustiprėjo, kad balandžio mėn. buvo pavadintas Panevėžio batalionu. Po Uk-mergės, Panevėžio, Rokiškio ir Daugpilio fronto kautynių, prie-šą išvarius iš krašto b-nas tiek buvo išaugęs žmonių skaičiumi, kad buvo pavadintas 4 pėst. pul-ku.

1919 m. lapkričio mėn. pulkas buvo perkeltas į Šiaulių frontą, kur kartu su kitais pulkais kovė-si su bermontininkais.

Lenkams sulaužius Suvalkų su-tartį, J.V. su 4 p. pulku kovėsi su lenkais Vilniaus fronte.

J. Variakojis už pasižymėjimus ir nuopelnus Tėvynei yra ap-dovanotas dviem. Vyčio Kryžiaus ordenais, Vytauto Didžiojo 2-ro laipsnio, Gedimino 3-čio laips-nio ordenais ir yra gavęs Sava-norių medali, Latvijos Lačple-šio ordaną ir 10 metų Lietuvos Nepriklausomybės medali, o be to yra pakeltas be eilės į sekan-tį aukštesnį karininko laipsnį.

1922 m. J.V. skiriamas 3-čios Karo Apygardos štabo viršininku. Kad įsigyti daugiau karo žinių jis stoja į Aukštuosius Karininkų kursus.

1925 m. jam siūloma užimti Klaipėdos gubernatoriaus postas, bet dėl pablogėjusios sveikatos jis atsisako. Jo sveikatai dar pa-blogėjus 1926 m. apleidžia karo tarnybą ir apsigyvena šešuolė-lių ūkyje.

1928 m. J. Variakojis kviečia-mas ir sutinka užimti Susisiekimo Ministerijos Valdytojo postą. Po metų skiriamas Krašto Ap-saugos Ministeriu. Sukaktuvinin-ko sveikatai vėl pablogėjus, jis pakartotinai prašo Valstybės Prezidentą atleisti iš einausių pa-reižų ir 1930 m. birželio mėn. grįžta atgal į savo ūkį. Čia gy-vendamas įsitraukia į vietos eko-nominę veiklą: pirmininkauja Zi-balų Pieno Perdirbimo B-vei, da-lyvauja Širvintų Smulkaus Kredi-to valdyboje ir aktyviai pasirei-škia Ukmergės Žemės Ūkio Drau-gijos Valdyboje kur jis išrenka-mas tos draugijos garbės pirmi-ninku.

1929 m. sukaktuvininkas veda ir susilaukia sūnaus Jono, bet ne-pamiršta ir posūnį, kurį globojo nuoširdžiu, tėvišku jausmu.

J.V., kaip daugelis iš mūsų, antrą kartą besitarinant bolševikams, pasitraukė į Vokietiją, kur kaip ir kiti, skaudžiai iš-gyveno pabėgėlio nedalią.

J. V. atkeliavęs į Ameriką ėmėsi pirmo pakliuvusio juodo darbo, o sūnus nukreipė į moks-lus: posūnį į universitetą, sūnų į vidurinę mokyklą. Šiuo metu abu jau yra baigę aukštuosius mokslus ir yra susikūrę savo šeimas, o sukaktuvininkas su žmona gyvena užmiestyje (kai-me), gaudami senatvės pensiją. Turėdamas pakankamai knygų, laikraščių, televiziją, radiją ir darbėlio apie savo namelį, sako, nenuobodžiaująs. Be to rašinėja savo atsiminimus apie 4 p. pul-ką. Kadangi laikas pridengė už-miršties skraiste daugelį faktų, jis renka papildomas žinias iš buvusiųjų to pulko karininkų. Jis yra dėkingas žinių prisituntusiems J. Andrašūnui, T. Vidugiriui, A. Gaušui, K. Ališauskui, T. Stare-vičiui, A. Baleišai ir K. Kregž-dei.

J.V. savo amžiaus sukaktį kuk-liai atšventė savo šeimos ir arti-mųjų ratelyje. Šiuo metu yra ku-rėjų - savanorių organizacijos Garbės Teismo pirmininkas ir Lietuvos karių "Ramovės" centro valdybos narys. Nuoširdžiai sie-lojasi Lietuvos reikalais ir daly-vauja kultūriniame išeivijos gy-venime.

J.V. garbingam tautos sūnui tenka palinkėti sveikų ir ilgų me-tų.

Z.J.

KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!

KAIP BUVO KOVOJAMA DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

K. S. KARPIUS

(2) Milijonai parašų, prašant pripažinti Lietuvos nepriklausomybę

Sausio 8 d. Tautininkų Taryba dar pasiuntė į Versalį prez. Wilsonui memorandumą, primenant Lietuvos nepriklausomybę. Tą pareiškimą paskelbė spaudoje ir kongreso atstovų tarpe.

Nepavykus sujungti katalikų ir tautininkų fondų, visuomenė pradėjo siųsti aukas tūkstančiais tiesiog vykd. komitetui į Washingtoną.

Sausio 25 d. Dr. Šliupas ir inž. Norus tautininkų buvo pasiųsti į Londoną Lietuvos reikalų žiūrėti. Jie Londone įsteigė pirmąją Lietuvos atstovybę.

Vasario 12 d. Vykd. Komitetas įteikė State Departmentui prašymą pripažinti Lietuvą ir jos susidariusią vyriausybę. Ta žinia buvo plačiai paskleista spaudoje.

Vasario 19 d. tautininkų taryba paskyrė į Washingtoną M.J. Viniką vietoj dviejų išvykusių. Vykd. komitetas persitvarkė, Vi-nikas liko pirmininku, Dr. Bielskis sekretoriumi.

Lietuvos reikalui propaguoti Vykd. komitetas išleido 5000 egz. Noraus ir Žiliaus paruoštos knygos "Independence for Lithuanian Na-tion" ir išspausdino 5000 egz. didelį Lietuvos žemėlapi (tautininkų taryba išleido dar 5000 tų žemėlapių daugiau).

Vasario pabaigoje, Tautininkų Taryboje kilo sumanymas šaukti dar vieną Amerikos Lietuvių Seimą. Katalikų visuomenė prie-tarė, bet vada pasipriešino. Jie vėliau pradėjo skelbti savo sei-mą suklaidinimui, nepasakydami nei kada nei kur bus.

Balandžio 12 d. prasidėjo Mi-lijono Parašų rinkimas su peti-cija už Lietuvos nepriklausomybę. Balandžio pabaigoje rinkimą baigus Vykd. Komitetas New Yor-ke surengė didelę lietuvių demon-straciją, kurioje dalyvavo iš karo grįžę lietuviai uniformose. Kalbas sakė ir žymūs amerikiečiai -- ragindami valdžią pripa-žinti Lietuvą de jure.

Geg. 15 iš Europos grįžo katalikų tarybos delegatai adv. Mas-tauskas ir K. Česnulis. Jų dar-buotė su Gabriu lietuvius labai

papiktino. Česnulis grįžęs pa-reiškė: "Lietuvos valdžiai nepa-sitikėti". Grįžo ir tautininkų at-stovas adv. Lopatto.

Geg. 30 lenkų laikraščiai pas-kelbė Pildudskio "įsakymą" len-

mas. Dalyvavo apie 340 delegatų iš įvairių organizacijų, tautinių ir katalikiškų, nors katalikų ir socialistų vadai tą seimą boiko-tavo.

Seime gimė sumanymas pado-

Dr. Bielskis ir dr. Vinikas stovi prie milijono parašų Amerikos piliečių, kurie buvo surinkti prašant Amerikos vyriausybę pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

kams ir lietuviams išeivijoje klausyti "naujos lenkų ir lietuvių valdžios". Lietuviai tą "įsa-kymą" tuoj išjuokė, paniekino. Lietuviams prisiėjo pasidarbuo-ti kad kai kuriose kolonijose lenkai nepravestų savo pasikė-sinimo įtraukti lietuvius į "pol-ską armiją".

Lietuviams ilgai prašant ir ra-ginant Amerikos nukentėjusių nuo karo šelpimo administraciją, ta pagaliau sutiko paskolinti Lietu-vai \$1,000,000.

Be to, Amerikos Raudonasis Kryžius nugalėto Lietuvos maito- to ir vaistų \$230,000 vertės (130,000 tos sumos buvo 1917 me-tais lietuvių surinkta, bet nega-lint karo metu persiųsti, paves-ta Raud. Kryžiui, o kitas \$100,000 buvo Raud. Kryžiaus dova-na.)

SEIMAS CHICAGOJE

Birželio 9 d. Chicagoje susi-rinko tautininkų sumanytas Ame-rikos Lietuvių Visuotinis Sei-

vanoti Lietuvai Laisvės Varpą, kurio nulinimui ir paskui į Lietuvą nuvežimui sudėta dar \$6,000 aukų. Aukų rinkimui va-

Pirmosios Lietuvos atstovybės Washingtono štabas. Sėdi iš kairės Lena Černeckienė, H. Feleskaitė, V. Janušaitė. Stovi: P. Rimkus, R. DeWolf, dr. M. Vinikas, Lietuvos atstovas J. Vileišis, adv. M. Štikas, T. Shamis ir Pukas.

dovavo adv. J. Bagdžiūnas-Bor-den.

Chicago "Lietuvos" redakto-rius B.K. Balutis išrinktas tau-tininkų delegacijos Versalio kon-ferencijoje vadu. Jam išvažiuo-jant liepos 9 d. tautininkų taryba įteikė \$5,000 nuvežti Lietuvos de-legacijai. Tuo būdu Amerikos lietuvių Versalyje atstovavo B. K. Balutis, inž. Norus ir kuni-gai Žilius ir Dobužis.

Prof. Voldemaro, Lietuvos de-legacijos pirmininko, prašomi amerikiečiai pasiuntė į Versalį tris gabias stenografes: O. Drau-gelytę, M. Kižiūtę, ir Radzevi-čiūtę.

Po seimo, tautininkų taryba tą vasarą paskleidė kolonijose peti-cijų pavyzdžius siuntinėti kongre-so atstovams, raginant pripažinti Lietuvą.

Liepos 29 d. Vykd. Komitetas paskelbė išrūpinęs JAV pašto su-tikimą adresuoti laiškus į "LITH-UANIA".

Įvairiems raginimams suėjus liepos 29 d. Senate Washingtono buvo pravesta "Lietuvos byla" kur apklausinėjimuose dalyvavo daug žymių lietuvių ir amerikie-čių. Lietuviai advokatai Lopatto, Bradchulis ir Kodis įrodinėjo, kodėl Amerika privalo pripažinti Lietuvą.

Rugp. 30 chigagiečių minia iš-lydėjo Laisvės Varpą į Lietuvą. Varpe B.K. Balutis žodžiai, "O skambink per amžius vaikams Lietuvos..."

Rugs. 24 d. New Yorke įvyko draugių atstovų suvažiavimas

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-kūnas, R. Mieželis, V. Raste-nis ir St. Santvaras.

Lapk. 5, JAV saugumo depart-mentas paskelbė kitataučių lei-džiamų valstybei kenksmingų laik-raščių vardus, tarp jų "Laisvės" ir "Naujienu" ("Kova" buvo jau anksčiau uždaryta. "Vilni" pradėjo leisti vėliau.)

Lapk. 19, iš Kaune einančio "Garso" cituota, kad iki tol Ame-rikos lietuviai pasiuntė Lietuvos vyriausybei nepriklausomybei ginti aukų: tautininkų fondas \$98,000, katalikų fondas -- \$95,000 (katalikai gyrėsi surinkę savo fondui \$300,000).

Gruodžio 1, Vykd. komitetas pradėjo išdavinėti pasus lietu-viams vykstantiems į Lietuvą. Anksčiau jau davinėjo visas JAV piliečiams.

Gruodžio 3 d. New Yorke įvy-kęs didžiųjų organizacijų veikė-jų suvažiavimas užgyrė suklėmą Lietuvai \$5,000,000 paskolos.

Gruodžio 18 d. atvyko Lietuvos Finansinė Misiija: Jonas Vileišis ir mjr. Povilas Zadeikis. Trečias paskirtas misijos narys buvo čia gyvenęs kun. Jonas Žilius. New Yorke sudarytas Laisvės Pasko-los komitetas iš tautininkų ir ka-talikų veikėjų. Stambesnėse kolo-nijose įsisteigė bendri Laisvės Paskolos komitetai.

Centralinis Laisvės Paskolos komitetas: M.J. Vinikas, J. Mi-lius, V.F. Jankauskas, kun. F. Kemėšis, P. Norkus, J. O. Šir-vydas, kun. J. Kaulakis, adv. B. Mastauskas, kun. J. Jakaitis, adv. K. Česnulis, P.J. Purvis, V.K. Račkauskas, P. Villmontas, kun. M. Pankus, A. B. Strimaitis, P. Molis, P. Jurgeliutė, K. Krušins-kas, R. Karuža, J. Kripas, J. Va-siliauskas, kun. A. Milukas.

(Seka: 1920-1921-1922 metai)

so light, so right, and oh, so refreshing!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Bishop 2-1397

A. a. plk. lt. Juozas Giedraitis

Liepos mėn. 25 d. Hamiltono kolonija sukrėtė liūdina žinia: po ilgesnės ligos, vėžio pakirstas, mirė a. a. plk. lt. Juozas Giedraitis, buv. 3-io artilerijos pulko vado padėjėjas, paskutinis Nepriklausomos Lietuvos šakių apskrities viršininkas, didelis Hamiltono lietuvių kolonijos veikėjas.

Velionis gimė 1892 m. balandžio 13 d. Kybartuose, kur lankė pradžios mokyklą ir Vilkaviškio gimnaziją. Pirmojo pasaulinio karo metu pašauktas į carinę karą mokyklą. Ją baigęs, buvo išsiųstas į Karpatų frontą, kur užsitarnavo kapitono laipsnį. 1918 m. grįžta į Lietuvą ir tuoj pat įstoja į mūsų kariuomenę, dalyvaujamas daugiausiai kovose su lenkais prie Suvalkų, Giedraičių ir kt. Nesitenkin-

damas įgytomis karinėmis žiniomis carinėje armijoje, 1922 m. baigė Aukštųjų Karininkų kursus. Už pasižymėjimą laisvės kovoje apdovanojamas I-o ir II-o laipsnio Vyčio Kryžiaus ordenais. Tarnauja 3-čiam artilerijos pulke, eidamas pulko vado padėjėjo pareigas. 1929 m. pakeliamas į pulk. lt. laipsnį, tačiau daliai sveikatos sumetimais, išeina į atsargą. Paskiriamas Vilkaviškio apskr. viršininko pareigoms, vėliau Raseinių ir Šakių. Čia susilaukia bolševikų okupacijos. Pasitraukia į savo ūkį, kurį vėl apleidžia 1944 m. pasitraukdamas į Vokietiją. Su visa šeima apsigyvena Liubeko stovykloje. Pajudėjus emigracijai į užjūrius, velionis persikelia su šeima į Kanadą, apsigyvendamas

A. a. plk. lt. J. Giedraitis

Hamiltonė.

Čia ir teko susipažinti su velioniu, dirbant lietuviškąją darbą. Savo patyrimu, administraciniais gabumais a. a. pulk. J. Giedraitis buvo kiekvienos valdybos "spiritus movens". Ir kas svarbiausia, kad nežiūrint gražaus amžiaus, niekuomet nesiskųdavo fiziniu darbu, bet kaip tikras karys, sunkią tremties dalį nešdavo tyliai ant savo pečių, niekuomet nepavėluodamas į posėdį, niekuomet neatsisakydamas nuo pavesto jam lietuviško darbo. Atrodo, kad arčiausiai širdies jam buvo šalpa (nors yra buv. Kanados LB-nės Krašto Valdybos narys, Krašto Tarybos, ap. valdyboj), kuriai dirbo be pertraukos beveik dešimt metų, eidamas Hamiltono Šalpos Fondo sk. pirmininko pareigas, pildydamas jas sąžiningai, įdėdamas visą savo širdį. Rūbų, maisto ar piniginių rinklių metu, pėsčia keliaudavo Hamiltonė nuo vieno lietuviško namo prie kito, nuo vienos šeimos — prie kitos, kad tik kuo daugiau surinktų pinigų ar maisto į vargą patekusiems mūsų tautiečiams. Nenuostabu, kad mažą Hamiltono koloniją surinkdavo šalpai daugiausiai aukų už kitas Kanados vietas, o liūto dalis nuopelnų už tai priklauso nenuilstamam a. a. pulk. J. Giedraičiui.

ATSIUSTA PAMINĖTI

MARGUTIS - dvigubas liepos rugpiūčio mėn. numeris, išėjo pasipuošęs Chicago jaunųjų debutančių atvaizdu.

Ižangoje ir baigė gyvos, aktualios ir taiklos Margučio redaktorių A.M. ir V. Meškausko apžvalgos. Turinys reikšmingas

Ir kai ant Hamiltono L. B-nės valdybos stalo atsirado velionies atsistatydinimo iš pareigų pareiškimas — nieks nesuabejojo, kad pulkininkas (taip velionis daugumoj Hamiltonė buvo pažįstamas ir vadinamas) tai padarė tik ligos verčiamas. Kiekvienas suprato, kad dar vienas stiprus lietuviškas ažuolas linksta svetimoje Kanados žemėje, o į jo vietą — bus sunku naują užauginti.

Apdovanotas puikia iškalba, velionis buvo kviečiamas į Vasario 16 ar kariuomenės šventės minėjimus su paskaitom. O žinių, iš mūsų laisvės kovų, iš nepriklausomybės gyvenimo, velioniu tikrai netrūko. Kartą ir pasiūliau a. a. pulk. lt. J. Giedraičiui jas surašyti, o ypač tiek daug ginčo sukėlusį a. a. A. Smetonos pasitraukimą į Vokietiją, prie kurio velionis taip pat buvo. "Gal vėliau" — atsakydavo — "kai išeisiu į pensiją". Deja, tik du senatvės aprūpinimo čekius iš valstybės gavo, nes liepos mėn. 25 d. po pietų, atsisveikinęs su žmona ir vaikais, paliko šią žemę.

Liepos mėn. 28 d. palydėtas iš Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų parapijos bažnyčios į šv. Jono Krikštytojo lietuviškas kapines labai gausaus būrio lietuvių. Tai įrodymas, koks velionis buvo brangus Kanados ir Hamiltono lietuviams.

Tik laikinai išsėkė, Gerbiamas Pulkininke, svetingoje Kanados žemėje, nes Jūsų vieta yra mūsų Tėvynei, prie kūrėjų-savanorių.

K. Baronas

Vyt. Kavolis (Gyvosios Lietuvos Perspektyvos) originaliai siūlydamas:

- "Remti kokybinę kūrybą iš-eivijoje, jos reikalaujanti ir kovoti su jos pagrindiniais priešais — abejingumu ir dogma; duoti at-ramą, bandyti įkvėpti asmeni-nės drąsos jauniosios kartos kū-rybiniam iššūkimams; drąsiai perversinti ir šandieninėmis są-vokomis interpretuoti vertinguo-sius kultūrinio paveldėjimo ele-mentus; ir išlaikyti gyvą pažini-mo ryšį su lietuvių tauta, nesilenkiant jos pavergėjo politiniam antspaudui — štai keturių Gy-vosios Lietuvos programa, ku-rią, manau, yra atėjęs laikas at-palaiduoti nuo susirišimo suvie-na karta ir su keliais, atskirai

veikiančiais, įvairių organizaci-jų žmonėmis."

Alg. Mackus pateikia naujai iš-kilusio dail. K. Zapkaus darbų ap-žvalgą.

Pora puslapių skirta jaunųjų poetų kūrybai Lietuvoje.

Lituanus žurnalo problemos iš-kyla pasikalbėjime su to žurnalo redaktoriais Mickevičium ir Gedvila.

Delta - Trubadūras - verti-mas iš C. Milosz'o kūrybos.

Dr. St. Biežis - sveikatos pa-tarimais ir Chicago įvykių foto-kronika užpildomas. Įdomus, įvairus žurnalas, kas kart dau-giau, kas kart gyviau užsitarnau-damas augančio skaitytojų dė-mesio.

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visa gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas. Echo Valley Lodge.

Tai vieta, kurioje Jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiliks Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

Echo Valley Lodge Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso-krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

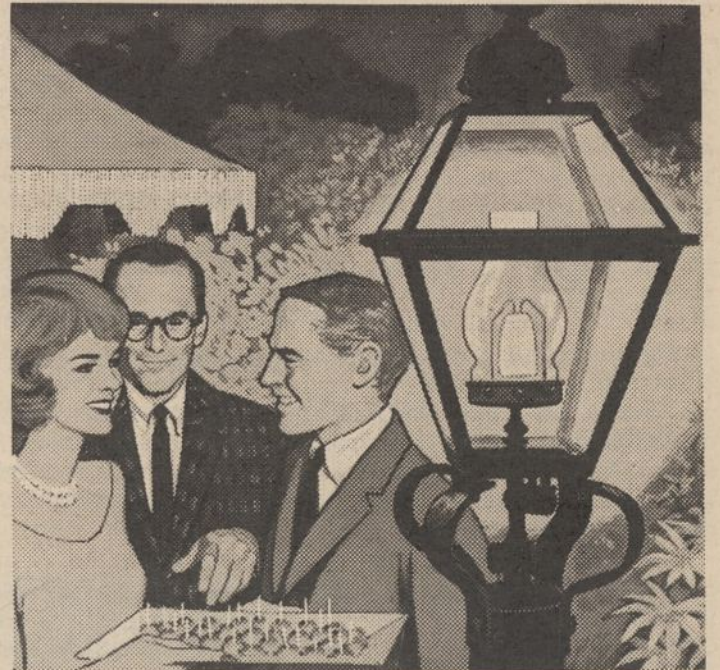
Echo Valley Lodge be viso kito, poilsio ir žaidimų, Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeruku ir 20 akrų puikaus miško.

Priimami užsakymai taipogi vestuvių puotoms, išskyloms, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

Echo Valley Lodge atidaroma nuo nuo liepos 4 dienos ir veiks per visus ištisus metus.

Lietuviai savininkai Julius ir Elena Garmai visus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE,
Echo Lake, Pa.
Telephone: Stroudsburg 424-1920

Gas šviesa duoda jaukumo svečiams

Išvaizduokite jūsų priekiemį, besiplugdantį švelnioje, romantiškoje gaso šviesoje. Švelni gaso šviesa suteikia šviežią žavumą ir draugišką nuotaiką vaišinantis gryname ore su svečiais. Gaso šviesa taip pat yra praktiška... nėra rečiau aštrumo, nepuola varginantieji vabzdžiai. Pilnas pasirinkimas lauko gaso šviesų išstatytas artimiausioje East Ohio Gas Company's įstaigoje. Apsilankykite ten netrukus ir išsikirkite paštą pasiųskite žemiau dedamą kuponą, kad galėtume jums nemokamai išsiųsti lempų modelių ir kainų katalogą.

SIŪSKITE KUPONĄ, KAD ĮSIGYTI NEMOKAMĄ ILIUSTRUOTĄ GAZO ŠVIESOS KATALOGĄ

Gas Lights, The East Ohio Gas Company
1717 East Ninth Street, Cleveland 14, Ohio

I would like more information on gas lights.

☐ Please send me your free illustrated booklet.

☐ Please have a representative call on me for a free installation survey.

Name _____

Address _____

City _____ State _____

Phone _____

 THE EAST OHIO GAS COMPANY

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

PARAMA

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Whiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambassador Vermouth 5th \$0.98

(48)

Vertė J. P. Palukaitis

— Ir tada jis susitiko su Jūsų tėvu?
— Taip. Juodu priklausė vienai vlasoviečių grupei, bet ilgiai ten nebuvo. Abu nebegalėjo ilgiau dalyvauti tose begalinėse ir beprasmiškos žudynėse. Tos gaujos apsimedavo rusais, sulaikindavo lenkų traukinius, įsakydavo visiems keleiviams išlipti ir sušaudydavo visus, pas kuriuos rasdavo komunistų partijos narių liudijimus — o tuo tarpu tie žmonės dažnai net neturėdavo kito pasirinkimo, kaip tik stoti partijon, jei norėdavo, kad jų šeimos išliktų gyvos. Tad abudu, mano tėvas ir Grafas, nustojo dalyvavę tokiuose dalykuose ir išvyko į Čekoslovakiją, prisijungę prie slovakių partizanų, kurie kovojo Aukštuosiuose Tatruose.

— Taip, apie juos aš esu girdėjęs net Anglijoje, — tarė Reinoldas. — Tai turėję būti labai drąsūs vyrai, kuriems laisvė buvusi svarbiau už viską.

— Aš tikiu, kad po tokia nuomone pasirašytų ir

Janscis su Grafu, — tęsė ji. — Tačiau ir ten juodu ilgai neišbuvo. Slovakai iš tikrųjų kovojo ne dėl kokio aiškaus tikslo, jie kovojo kad kovotų, ir kai jau nebuvo galima, tai jiems lygiai patiko kautis tarp savęs. Taip Janscis ir Grafas pagaliau atvyko į Vengriją — jie čia jau gyvena ilgiau nei septynerius metus, ir daugiausiai ne Budapeste, bet provincijoje.

— O kaip senai Jūs esate čion?

— Lygiai ilgai. Pirmiausiai Janscis ir Grafas atsigabeno čion iš Ukrainos mane ir mano motiną — per Karpatus ir Aukštųjų Tatrus. Aš žinau, tai turi keistai skambėti, bet tai buvo nepaprastai puiki kelionė. Buvo vasara, saulė šildė, o juodu pažinojo visus žmones, visur turėjo gerų draugų. Aš niekada nemačiau mano motinos tokios laimingos, kaip tada.

— Taip, — tarė Reinoldas, kuris norėjo ją nukreipti nuo tos temos, — visa kita man yra žinoma. Grafas įspėdinėja žmones, kurių galvos jau svyruoja, o Janscis gabena juos per sieną. Aš vien tik Anglijoje kalbėjau su tuzinais tų, kuriuos Janscis išgabeno. Keisčiausia, kad nė vienas tų žmonių nerodė neapykantos rusams. Juos visus Janscis padarė taikos apaštalais. Jis net bandė mane atvesti!

— Taip, — tarė ji tyliai, — jis yra nuostabus žmogus. — Ji nutilo minutei, dviem, paskui nelaukta paklausė: — Jūs esate nevedęs, pone Reinoldai, ar ne?

— Kaip, prašau? — nustebejęs paklausė Reinoldas.

— Jūs tikrai neturite žmonos, ar ne tiesa, ir jokios draugės — ir, prašau, nekalbėkite: "Ne, aš neturiu, bet nevarkite, bandydama užimti laisvą vietą" — nes tai būtų bereikalingai nedraugiška ir truputį pigu, be to, iš tikrųjų tai ir netiktų Jums.

— Aš visai net neprasižiojau, — užprotestavo Reinoldas. — Kas liečia Jūsų klausimą, tai teisingai spėjote. Tai juk ir visiškai nesuderinama. Be abejo, jūs tai tikrai suprantate.

— Aš žinau, — tyliai pasakė ji. — Taip pat žinau, kad šio vakaro pokalbyje mane du ar tris kartus nukreipėte nuo nemalonių dalykų. Taigi, mašina be širdies ir sielos iš tikrųjų jau nėra tokia beatodairiška. Atsiprašau, kad pasakiau, jog tamsta esi mašina; tačiau aš dėlto ir labai džiaugiuosi, nes sužinojau, kad tai buvo klaida, ir tai patyriau greičiau, negu Janscis ir Grafas. Jūs net negalite įsivaizduoti, ką man tai reiškia — juodu visada išeidavo teisūs, o aš niekada. Bet šį kartą aš esu teisi, ir tai greičiau patyriau, negu Janscis ir Grafas.

— Aš neabejoju, kad žinote, apie ką kalbate... — mandagiai pradėjo Reinoldas.

— Ir tik įsivaizduokite, kaip ištis jų veidai, kai aš jiems papasakosiu, kad šį vakarą sėdėjau šalia pono Reinoldo, ir kad ponas Reinoldas dešimt minučių laikė ant mano pečių savo ranką. — Ji kalbėjo visiškai rimtai, tačiau jos balse šokinėjo paslėptas juokas. — Jūs uždėjote ranką galvodamas, kad aš verkiu — ir aš verkiau iš tikrųjų. Man atrodo, pone Reinoldai, kad vilko kailis, kuriuo apsigaubėte, yra truputį apsiūres.

— Didysis Dieve, tarė Reinoldas, tik dabar aiškiai suvokęs, kad merginą laikė apkabinęs viena ranka. Jis kažką sumurmėjo atsiprašydamas ir jau buvo bekeleis ranką, bet staiga sustingo nejudėdamas. Paskui jis ranką lėtai nuleido, dar stipriau apkabindamas jos pečius ir priartino burną prie jos ausies.

Mes turime draugų, Julija, — sušnibždėjo tyliai.

(Bus daugiau)

Žvilgsniai

RAIMUNDAS MIEŽELIS

Ar tikrai ruošiamas LIETUVIŲ KULTŪROS kongresas?

Kaip praneša antrojo Lietuvių Kultūros Kongreso rengimo komisija pagrindinių visumos sesijų paskaitininkais yra pakviesti poetas Bernardas Brazdžionis ir dr. Jonas Grinius. Kadangi šios dvi sesijos bus viso Kongreso kulminaciniai punktai, jos savaime turėtų suteikti mūsų ateinančiųjų kelių metų kultūriniam gyvenimui veikimo pagrindus ir išreikšti visų lietuvių kultūrinės veiklos siekius ir tikslus. Deja, jau dabar galima neklystant pasakyti, kad antrojo Lietuvių Kultūros Kongreso visumos sesijos šio gyvybinio uždavinio neatliks ir visas Kongreso šaukimas didėle dalimi nustoja savo tikslo. Tą drąsiai galime tvirtinti sužinoję, kad vienas iš pagrindinių paskaitininkų bus dr. Jonas Grinius, mūsų spaudoje pasižymėjęs kaip nepaprastai siauros, politiniai dogmatinės linijos propagandistas. Jo mintys jokių būdu negali atstovauti lietuvių kultūriniame gyvenime besireiškiančius įvairiaspalvius kūrybinius siekimus. Dr. Jono Griniaus netolerancija ir nenoras net leisti egzistuoti skirtingai kūrybinei nuomonei, naikinant ją kad ir gėdingiausiomis priemonėmis, be jokios abejonės diskvalifikuoja jį kaip Lietuvių Kultūros Kongreso paskaitininką.

Šia proga tenka pastebėti, kad ir antrojo paskaitininko parinkimas, nors ir toli gražu nėra toks tragiškas nesupratimas kaip pirmojo, visgi nėra pats iš geriausių. Neteko skaityti poeto Bernardo Brazdžionio platesnio masto straipsnių lietuvių kultūrinio gyvenimo temomis, kurie būtų įnešę gyvumo ar suteikę nau-

jų gairių mūsų kūrybiniam veikimui. Iš kitos pusės dr. Henrikas Nagys laikraštyje "Nepriklausoma Lietuva" (Nr. 19 -- 1962 V.9.) recenzuodamas dr. Juozo Girniaus monumentalinį veikalą "Tauta ir Tautinė Ištikimybė" taip charakterizuoja poeto Bernardo Brazdžionio vedamą liniją redaguojant žurnalą "Lietuvių Dienos": "... Ta proga verta pastebėti, kad "Lietuvių Dienos" šiuo metu skubiai užėmė laikui priklausančių mūsų laikraščiuose prituksusių kaukėtų "kultūrininkų" pamirštą senienų turgavietę ir šia kryptimi sekmingai veikia, naujam redaktoriui perėmus pavelduotojo žurnalo vairą". Negalėtume pasakyti, kad tai būtų labai teigiama rekomendacija Kultūros Kongreso visumos sesijos paskaitininkui.

Šių faktų akivaizdoje, atrodo, jog didelė lietuvių kūrėjų ir kultūrinės veiklos darbuotojų dalis turės palikti už ruošiamo Kultūros Kongreso viešbučio durų, ir šią "kultūrinę" manifestaciją stebėti iš tolo...

P.S. Norėtume pastebėti (nes greičiausiai būsimе tuo užpulti) kad šios mintys nėra motyvuotos tuo, jog abu paskaitininkai atstovauja vieną politinę ideologiją. Turėjome galvoje tik jų veiklą vadinamoje kultūrinėje srityje. Aiškumo dėliai galime paminėti kelių asmenų pavardes, (pvz. Juozas Girnius, dr. Vytautas Vardys, Stasys Barzdukas) kurie, nors būdami tų pačių politinių įsitikinimų, yra pajėgūs pažvelgti ir objektyviai įvertinti visą lietuvių kultūrinį gyvenimą. Tokie asmenys gali tikrai įžiebtį kūrybinį impulsą, duoti pasiū-

lymų ir rekomenduoti gaires, kurioms vadovaujantis mūsų kultūrinis gyvenimas galėtų riedėti pirmyn.

GYVĖSIEMS AR MIRUSIEMS?

Bendruomenės gyvenime paminklai yra tik tiek naudingi, kiek jie sukuria aplinką, kurioje vystosi ar yra ja skatinamas lietuviškas veikimas. Tokių paminklų pavyzdžiais yra Dariaus-Girėno paminklas Chicagos Marquette Parke, ar Clevelando Tautiniai Darželiai. Tačiau mūsų sąlygoje, kada jaučiame tokią milžinišką finansų stoką atlikimui būtiniausių lietuviškajam veikimui darbų, pasinešimas į įvairių paminklų statybą yra daugiau negu nepateisinamas. O paminklų statymo entuziastų skaičius atrodo vis didėja. New Yorke planuojamas, jaunimo organizacijų atstovams protestuojant, paminklas prie Maspetho bažnyčios, kitoje Amerikos žemyno pusėje Washingtono valstijoje ir nutarta statyti paminklą, bet didžiausias užsimojimas, kuris pareikalaus daugiausia pinigų ir pastangų numatytas įruošti Amerikos sostinėje Washingtone. Tai projektas įruošti lietuvišką koplyčią statomoje nuo 1925 metų Bazilikoje Washingtone, kurios vis dar nepajėgia užbaigti Amerikos katalikai.

Specialus vajeaus komitetas rinko aukas iš visų Amerikos lietuvių šiai statybai. O statyba bus nebetkokia, nes pradiniai apskaičiavimai, kurie vykstant statybai normaliai didėja, rodo, kad reikės net 350,000 dolerių. Lietuviškuoju mastu matuojant tai nemaža suma. Pavyzdžio dėliai galime paminėti, kad ji yra bent dešimtį kartų didesnė negu iki šiol surinkti įnašai Lietuvių (Milioninam) Fondui...

Neabejotinai reikalingos sumos dalis ateis iš tokių lietuvių kišenių, kurie kitiems gyviniams lietuviškojo gyvenimo uždaviniais nemato reikalo aukoti ir neuokja. Tačiau 350,000

Putname jaunimo stovykloje mergaitės žaidžia su kačiuku.

B. Kerbelienės nuotrauka

dolerių vien iš tokių žmonių nesusidarys ir spaudimas bus vykdomas ir į tuos, kurie normaliai remia įvairias lietuviškojo gyvenimo apraiškas (spaudą, literatūrą, liuanistinį švietimą, Balfą, Altą ir t.t.). O čia ir yra pagrindinė problema, nes visgi lietuviškoji visuomenė nėra tiek turtinga, kad galėtų nemažomis sumomis remti daugelį darbų. Turės būti daromas pasirinkimas ir reikia manyti, kad moralinio spaudimo dėka nukentės ne paminklų reikalingos sumos, o lietuviškieji reikalai. Reikėtų rimtai pasvarstyti, ar toks paminklas iš viso būtina lietuviškiems interesams reikalingas?

LIETUVIŲ "KVARTETAS"

Lietuvių literatūros kūrinių vis plačiau ir plačiau pasiekia skaitytojus anglų kalba. Šios pastangos vertos mūsų visų pasipirčių, nes knygų, išverstų iš mažai girdėtos kalbos, pirmieji žingsniai negali būti lengvi. Didelę dalį pradinių darbų turime atlikti mes patys. Vienas iš pagrindinių uždavinių yra padėti šioms knygoms išplisti viešose ir amerikiečių inteligentų privačiose bibliotekose. Todėl mes patys turime reikalaui jų viešose bibliotekose ir dovanoti pažįstamiems amerikiečiams po vieną, kitą knygą.

Viena paskutiniųjų anglų kalba knygų yra "Lithuanian Quartet", kurioje atstovaujama Aloyzo Barono, Mariaus Katiliškio, Algirdo Landsbergio ir Igno Šeinaus kūryba. Šių, rašytojų darbus mums patiems nebereikia pristatinti, nes juos pažįstame kaip geriausius lietuvių prozos meistrus. Parinktieji darbai yra įdomūs, vertinami padaryti gerai. Vertėjai Milton Stark, Clark Mills, Pranas Jančius, Danutė Brazytė, Raphael Sealey vertė padėkos už įdėtą darbą. Amerikiečių rašytojo ir žurnalisto Charles Angoff, dabar dėsiančio anglų kalbą ir literatūrą Fairleigh Dickinson ir New Yorke universitetuose, įžanga gražiai įvertina visus darbus.

Ši knyga, kaip ir eilė kitų (Se-

lected Lithuanian Short Stories, Lithuanian Folk Tales) išleista rašytojo Stepo Zobarsko pastangomis ir jo redaguota. Aplankas dail. P. Osmolskio. Knyga gaunama leidykloje: Maryland Books, P.O. Box 266, Wall Street Station, New York 5, N.Y. Išleista 1962 m., 212 puslapių, kietais viršeliais, kaina \$4.95.

(rm)

KULTŪRINĖS SKEVELDROS

"Draugo" kultūriniame priede J. Vaitkūnas rašo apie reikalą išleisti "Maironio albumą", kuriame tilptų Maironio įvairių metų nuotraukos, portretai, grupinės nuotraukos, tėviškos ir Kauno vaizdai, taip pat jo apdainuoti upių, ežerų, kalnų ir miestų regionai, įvairios faksimilės jo leidinių titulinio lapo, jo laiškų, dokumentų. "Gausios nuotraukos ir faksimilės mums be galo priartintų Maironį. Tokį albumą pavartę jaustumėsi lyg intymiai pabendravę ir pasišnekėję su pačiu Maironiu."

*

K. Br., apžvelgdamas Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos mokinių šiemet išleistą metraštį "Tėvynės Pašvaistė", užgiria šį darbą kaip tęstiną pa-

protį dar iš nepriklausomybės laikų. Pasidžiaugęs metraščio pažanga, reikšmingu užmoju ir tuo, kad turinį užpildė patys mokiniai, nurodo tačiau pavojų dėl pervertinimo pačių rašinėlių bei jų autorių, nes tai galį pakenkti pažangai bei pastangoms tobulėti. Nors "mokykla - jos vadovybė ir auklėtiniai yra verti mūsų visuomenės dėmesio ir talpos šiame neeiliniame jų ryžte."

*

Lietuvių opezijos rinktinė angliškai "The Green Oak" amerikiečių kritikų vertinama teigiamai. Tarp kitų prof. C. Burke, išskeldamas lietuvių liaudies dainos "skaidrią misteriją", sako, kad "ši poezija skelbia poezijos tęstinumą" ir yra "indėlis į di-

džiojo poezijos meno lobyną: jos vieta yra visur, kur tik poezija yra rimtai renkama."

*

Vokiečių filmų žinovai rašo apie sovietų kritikų pasipiktinimą lietuvių menininkų pastatytu filmu "Svetimi", kuriame vaizduojamas lietuvis ūkininkas kovojąs prieš bolševikus, vėliau - konfliktas tarp jo, iš Sibiro grįžusio, ir komjaunulės jo dukters, kuris baigiasi nesutarimu ir jų išsiskyrimu. Lietuviai kritikai filmą anksčiau gyrė. Rusai, spėjama, neleis filmo rodyti be pataisų "partijos linijos" naudai.

*

Romoje - š.m. rugp. 3-7 dd. vyko tarptautinis emigrantų ir tremtinių suvažiavimas, minint dešimties metų sukaktį Šv. Tėvo Pijaus XII-jo enciklikos "Exul Familia", tvarkančios tremtinių dvasinius reikalus. Šiame kongrese buvo gausiai atstovaujami ir lietuviai tremtiniai. Rugp. 4 d. buvo Maironio 100 metų nuo jo gimimo minėjimas, kuriame paskaitą skaitė kun. J. Kuzmickis iš Anglijos, o meninę programą išpildė Vasario 16-sios gimnazijos ir Italijos salaziečių gimnazijos mokiniai. Pamaldose už Tylos Bažnyčią Šv. Povilo bazilikoje buvo giedama lietuviškai "Marija, Marija"

*

Montrealį jau 14-ti metai veikia privati Elzbietos Kardelienės muzikos studija - dainavimo ir piano klasė, - kur kasmet mokosi 20 - 25 mokiniai. Kardelienė buvusi Kauno operos viena iš pirmaujančių solisčių, yra gerai pasiruošusi bei užsirekomendavusi ir pedagoginiame darbe.

*

A. Rimvydas "Drauge" rašo laikraštinė tema "Ar tik ne nuosmukio keliu", pasisakydamas prieš spausdinimą kronikų skyriuose nereikšmingų žinių, kaip štai: mokslo baigimo aprašymai kur kas viešėjo, kur atostogavo, ilgi minėjimų aprašymai subalių nuotraukomis ir t.t. Pasisako taip pat prieš tų pačių straipsnių spausdinimą keliuose laikraščiuose.

Jaunieji stovyklautojai Dainavo, su vadovais, prieš išsiskirstant į namus.

EIKITE BALSUOTI — KVIESKITE KAIMYNUS — EIKITE BALSUOTI

Savininkai! Nuomininkai! Mokesčių mokėtojai!

Balsuokite "NE" prieš \$5,400,000

METINIŲ MOKESČIŲ PADIDINIMĄ

WASHINGTONE daromi žygiai mokesčiams sumažinti...

CLEVELANDE politikieriai nori mokesčius padidinti

ŠIS MOKESČIŲ PADIDINIMO SIŪLYMAS BUVO ATMESTAS BALSUOTOJŲ 1962 M. GEGUŽĖS MĖN. 8 D. PADĖKITE ATMESTI VĖL!

"Neprotinga"... "Neteisinga"... "Nebūtina"...

- DĖL TO, KAD:
1. Clevelandas prarado 4.7% gyventojų, o miesto savivaldybės politikieriai nori 580 naujų miesto tarnautojų (5%).
 2. Mero raportai rodo, kad aerodromai turi \$1,148,000 pertekliaus, gi jie vistiek nori daugiau pinigų jų veikimui! (Kodėl nenaudoti dalį pertekliaus!!!)
 3. Clevelande nesninga 120 dienų... Bet meras nori daugiau pinigų sniego pašalinimui nuo plentų 120 dienų!
 4. Pragyvenimas pakilo tik .8% po paskutiniojo algų pakėlimo miesto tarnautojams, bet meras nori dar algas pakelti 5 kartus! (Ar meras pamiršo plieno "laikytės kainų" politikos ant savikainos?)
 5. Daugelis mūsų gyventojų neturi darbo ir gyvena iš pašalpų... o meras samdo žmones, gyvenančius už Clevelando miesto ribų (gi jie nemoka mokesčių, kad paremti miestą).
 6. Jau turime aukščiausius mokesčius Clevelando istorijoje. Balsuokite "NE", kad suaukius nuo padidinimo.

"Nereikalingi"
"Neteisingi"
'Nerimti"

	YES
X	NO

Balsuok "NE" antradienį, rugpiučio 14, 1962

Cleveland Association of Building Owners and Managers
Apartment and Home Owners Association
Forest City Park Civic Association, Inc.
Harvard-Scott-Lee Association

Drake Area Street Club
Liga Ochrony Gospodarczej
Tax Payers Protective League, Inc.
Buckeye Home Owners Improvement Assn.

KARL DULDNER, Chairman, 691 The Arcade

VANDENS SPORTO MALONUMAI IR PAVOJAI

2

Myk. Manomaitis,

KUR PASIRINKTI MAUDYTIS? Šiandien nėra problemos, nes yra tūkstančiai saugiai parengtų maudyklų jūrų, ežerų ir upių pakrantėse. Žmogaus protas nustato sąlygas, kada jis gali vandenyje saugiai jaustis. Žinoma, saugiausiai mes jaučiamės, kai papildymyje matome budintį patyrusį gelbėtoją, arba, kai šalia matome gerai plaukiantį kitą asmenį. Daugeliu atveju saugumą užtikrina pakrančių žinomas vie-nodas gylis. Nemokantis plaukti asmuo privalo žinoti, kad jo maudymosi riba yra tik sėklama be pavojaus patekti į gilesnį vandenį. Skautų ir kt. stovyklose paprastai yra virvė ir plūdė atitverčiama sėklamos NEMOKANTIEMS plaukti. Nemokėti plaukti NERA GĖDA, bet veik visi stengiasi nuo savo draugų tai nuslėpti. Jūrų skautai stengiasi įrodyti, kad tai nėra gėda, bet tik NEPATOGUMAS. Jie griežtai draudžia iš to juoktis ir dėl to griežtai skiria tris klases: nemokančiųjų, pradedančiųjų ir gerų plaukikų. Nemokančio plaukti vandenį malonumai yra riboti. Nemokančiam plaukti VISIŠKAI UŽDRAUSTA naudotis ORO PRI-PŪSTAIS daiktai. Gumos ratai, oro matracai, ar plastikinės lentos nemokančiam plaukti yra DURYŠ Į MIRTĮ. Nes atsitiktinai netekęs jų laikantis priemonės, jis iš karto atsiduria mirties pavojuje.

Jūrų skautai savo maudyklas taip tvarko, kad plaukti nemokantis visuomet turi galimybės už ko nors nusitverti, kad užtikrinti galimybę laikytis vandens paviršiuje. Jam griežtai draudžia ma ko nors siekti, ko jėgos negali užtikrinti. Tai leidžia berniukui savyje ugdyti pasitikėjimą vadovais, jį saugojančiom gelbėjimo priemonėmis ir lėtai išugdo pasitikėjimą savimi, išmokina vertinti ir kontroliuoti savo fizinį pajėgumą.

Geras plaukikas vandenį jaučiasi saugus, tačiau jis labai gerai žino, kad savo jėgų pervertinti negalima, kad visko negalima pramatyti, dėl to jis mokomas visuomet sau rezervuoti kiek jėgų įvairiems netikėtumams. Jis mokomas būti NEMOKANČIAM PAVYZDŽIU. Skautai, norintieji pademonstruoti savo pajėgumą ar neišmintingą drąsą yra ne tik smerkami, bet ir baudžiami.

KIEK LAIKO MAUDYTIS? Turėtu prisipažinti, kad sunku kiekvienam asmeniui nustatyti jo maudymosi ribą. Normaliai jaunimui leidžiama vandenį būti NE ILGIAU, kaip pusę valandos. Visi prašomi į krantą ir po kiek laiko, kai kuriems leidžiama būti ilgiau. Yra eilė berniukų, kuriems maudymosi laiką reikia trumpinti, nes pats berniukas nežino, kada jam pakanka maudyti ir be kontrolės, greitai viduryje vasaros peršala. Betgi yra labai atsparių kūnų, kurie labai ilgai gali būti tik TAM TIKRĄ LAIKĄ, o paskui matomai krenta jo vidaus temperatūra, žmogus pajunta vėsumą ir nuovargį, oda bando uždaryti poras - pasidaro šurpi, kaip sakoma: "žasiės oda", pakeičia spalvą į išbalimą ar pamėlinavimą, o ypač matomai pamėlinuoja lūpos. Krečiamas šurpo žmogus pasijunta nemaloniai, stengiasi ne tik išlipti į krantą, bet krante pajutęs stiprų kūno atšalimą stengiasi apsi-rengti. Dėl to papildyme matome daug daugiau žmonių, kaip vandenį. Tas parodo, kad žmogus sugęba pats sau nustatyti vandenį buvimo laiką.

KŪNO PRATINIMAS PRIE VANDENS TEMPERATŪROS. Vandens temperatūra skirtingai veikia į kiekvieną individą. Sveiki kūnai jaučia tik vėsią laiką nemalonų temperatūros pakitėjimą. Nervingų temperamentų, ar turintieji polinkį į anemiją ir tie, kuriuos mes vadiname "švelnios sveikatos", vandens temperatūrai sunkiai prisitaiko. Temperatūros pakitėjimas vandenį ve-

kia į žmogaus kvėpavimo organus, jiems užima kvapą. Kartais smūgis taip paveikia kvėpavimo organus, kad visiškai uždaro oro latakus ir reikalinga greitas dirbtinio kvėpavimo pravedimas. Dėl to vandens sportas ir turi terminą: "ryto nesąmonė" - iš šiltos lovos šokant į šaltą vandenį. Šaltame vandenį žmogui nutirpsta kūno galūnės, kartais suparaližuoja ir žmogus alpsta. Stipriai veikia į lytinius nervus, veikia kenksmingai. Tokios sveikatos žmonės (neužgrūdinti) turėtų šaltame vandenį neplaukti. Savęs prisiver-timas gali atnešti tik nemalonių pasekmių.

Kai kurie net prie 76-78 F. temperatūros jaučiasi nesma-giai, vanduo jiems per šaltas ir atsiduria pavojuje. Patariama nu-sileisti kūno reikalavimams ir jį po truputį įpratinti įsibridus iki kelių, pasilenkiant šlakstymo būdu sudrėkinti rankų ir kojų su-lenkimus, sušlapinti veidą, įtrin-ti pečius ir krūtines ir, BŪTINAI SPRANDĄ ir tik tuomet "visam sušlapinti".

Maudytis šaltame vandenį jūrų skautai leidžia TIK sėklumo-je ir griežtai draudžia PLAUKTI. Taip pat reikia griežtai stebėti asmenis, kurie nuvargę po sun-kios darbo dienos, po ilgo gulė-jimo ar buvimo saulėje. Tokiam asmeniui reikia "atšalti", bet SU RŪBAIS, o nenusirengus, kaip kad daugelis žmonių mėgsta daryti.

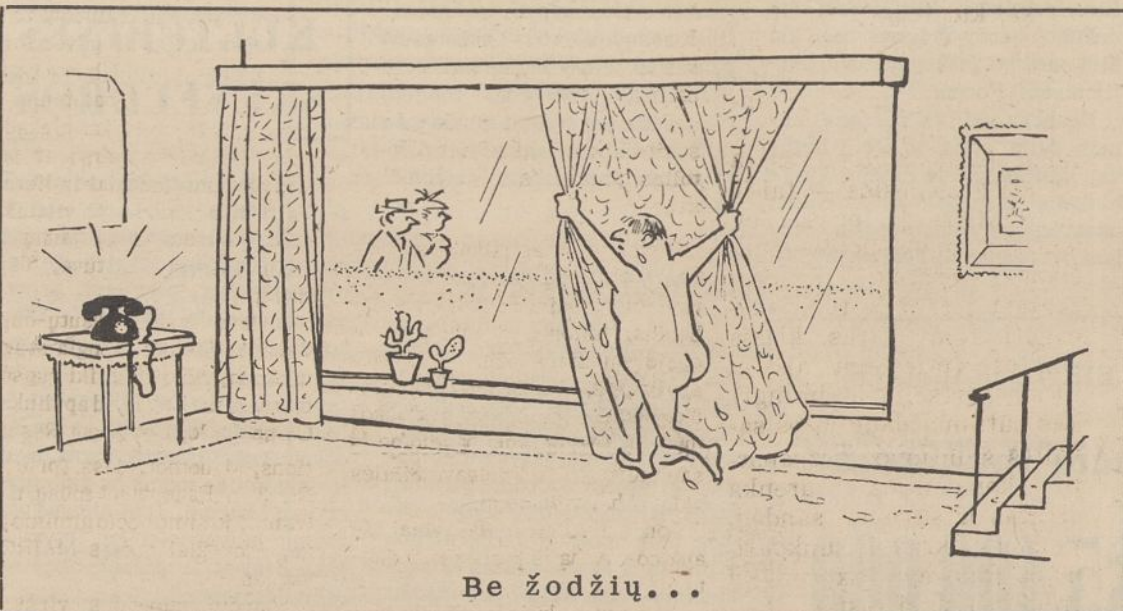
Atšalimas atliekamas tik su maudymosi kelnaitėmis ir marškinė-liais. Po ilgesnio maudymosi, o tas visuomet gali pasitaikyti, kad per neapsižiūrėjimą, berniukas per daug "atšalo". Tokį kūną rei-kia būtinai sušildyti trinant rankš-luosčiu nugarą (tik švelniai) ir krūtines, bei rankų ir kojų galū-nes.

PANIKA arba PASIMETIMAS VANDENYJE. Mes žinome, kas atsitinka, jei žmogų apima pani-ka? Paprastaiariant tai nesu-valdoma baimė, kuri žmogui at-ima galimybę galvoti. Panika vandenį yra pats baisiausias žodis vandens sporto šakoje. Pa-nikos apimtas žmogus sau susi-daro daug didesnį pavojų negu iš-tikrųjų yra. Panikos apimta auka vandenį paprastai TUOJAUSKĖSTA. Tai liečia vienodai ge-rai mokančius plaukti ir visai ne-mokančius. Jūrų skautai deda vi-sas pastangas, kad berniukų tar-pe neatsirasų galimybė iškilti panikai, o jai iškilus, kiekvienas berniukas mokomas, kaip tokiu atveju elgtis ir nelaime paimti į savo rankas ar kontrolę. Rei-kia nuolatos vaikams skiepti, kad panika nieko nepadeda, bet tik blogina reikalą. Plaukti nemo-kantis, pajutęs kad nebėra po ko-jų pagrindo, turi nenusigąsti, bet tuojau ATSIŠUKES Į KRANTĄ ir-tis kojomis ir rankomis, galvą laikyti virš vandens. PLAUKI-KAS gi turi tuojau šaltai pasvar-styti susidariusį pavojų ir ieško-ti geriausią išeitį.

Paniką daugiausiai sukelia banguojantis ir neramus vanduo. Nemokantis plaukti ar išmokęs plaukti baseine, jau daug kartų įrodė, kad susidūręs su vandens bangomis gauna vandens ILIUZI-

JĄ kaip tik tuo metu, kai vėjas bangas varo nuo kranto. Jam at-rodė, kad jo jėgos neįstengia "KO VOTI" su bangomis ir jis beabejo yra "NEŠAMAS" nuo kranto. Tos minties pagautas jis bando nau-doti daugiau jėgų, veikiai uždus-ta ir išvargsta. Baimėje krantas "PRADEDA TOLTI" ir jam da-rosi "AIŠKU", kad be kito pagal-bos jis negalės pasiekti krantą. Tokiu atveju, kai gąsdinanti min-tis ateina į galvą, tereikia ramiai pagalvoti, kad TIKRAS DALYKAS vanduo neplauna nuo kranto ir jį tikrai neneša, nes bangos suke-liamos TIK VANDENS PAVIRŠIU-JE, ištikrųjų jis tikrai plaukia, reikia tik sulginti savo žvilgs-nį su koku nors krante stovinčiu daiktu, ir tuojau pamatysi, kad tu tolsti ar artėjai prie jų, reiškia TU PLAUKI, ir visai nėra jokio pag-rindo baimintis.

NUOVARGIS. Daugelio nelai-mių priežastimi yra nuovargis. Žmogui kyla jausmas, kad jis ne-tenka jėgų irtis į priekį ar lai-kytis vandens paviršiuje. Nuovargis kyla ne tik nuo ilgo plau-kimo, bet ir dėl to, kad įplaukia ma į temperatūros duobes (po-žeminiai šaltiniai ar verpetai), arba pradedant galvai svaigti. Galvos svaigimas yra normalus reiškinys. Vandenį kūnas ma-žiau gauna deguonies, atsiranda gyslių išsiplėtimas, spaudžiami kai kurie nervai sukelia galvos LAIKINĄ svaigimą. Pagalvokime sausumoje mes galime ilgas va-landas sunkiai dirbti. Kad ir kaip raumenys nuvargsta, bet mes vienok galime judėti. Nekitaip yra ir vandenį: tenka tik ramiai pa-galvoti, kad šis nuovargis yra dau-giau PSICHOLOGINIS nei FIZI-

Be žodžių...

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PRospect 4-7788

Visi maloniai kviečiami vasaros poilsiui prie Atlanto į viešbutį "Nida" Asbury Parke, N. J. 7-tos ir Park Ave. kampe, telef. PR 4-7788. Švarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobū-viams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Patogus susisiekinimas traukiniu ir autobusais. Savininkai P. C. Mačiuliai.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

the MAY co's (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN HEIGHTS PARMATOWN SOUTHGATE EAGLE STAMPS PADIDINA SANTAUPAS

RUGPIŪČIO DROBIŲ IŠPARDAVIMAS

Įžymieji "Chateau" "DARŽO PURKŠLĖS" Antklodės

Jei be trukumų 6.98 **\$5**

Švelnios, turtingos 72x90 Chat-ham žinomos daržo purkšlės spalvos antklodės. 94% dirbt. šilko, 6% nylono-duralono acet-ate junginys. Nebijo kandžių, skalbiamos, ne alergiškos. Ru-žavos, mėlynos, geltonos, baltos.

Bendrakeleivių išpardavimas!
Jautų kvadratų antklodės 80x90". Karališkos jumbo antklodės 90% dirbt. šil-ko, 10% acrilono. Didelis pasirinkimas įvairių kom-binacijų. **\$5**

GARSIOSIOS Cannon PAKLODĖS

Cannon muslinės paklodės

Pasirinkimas iš 81x99, 72x108 ir pritaikomųjų dydžių — normaliai 2.49.

81x108 ir pritaikytos pilno dydžio 2.69 1.99
90x108 — originaliai 3.19 .. 2.49
42x36 dėžėmis 49 c. viena

Cannon "rožių sapnas" spalvotos paklodės

Normalios 72x108 ar ištisai pritaikomos — originaliai 2.79.

Norm. 81x108 ar ištisai pritaikomos originaliai 2.99 .. 2.79
42x36 užvalkalai .. 79 c. vienas

Pūkuotos flanelinės antklodės

Pasirinkite baltas ar pastelinių spalvų. Ideali-os nakčiai atvėsti. 2 dydžių, aukščiau įkai-nuotos, jei be trukumų. Tikrai baltos spalvos.

70x90" dydžio 2.49 jei be trukumų **1.88**

80x108" dydžio 3.49 jei be trukumų **2.48**

Dvigubai jaustos Beacon antklodės

Aksominiai audiniai — tikrumoje 2 ant-klodės vienoje. Jautu luksusiniu dirbt. šilko acetate. Pastelinių spalvų. **3 už \$10**

Virtuvei terry rankšluosčiai

Rafinuotai jauti virtuvei ter-ry rankšluosčiai. Puikiuos rū-šies ir absorbuoja. **3 už 88c**

Priimami užsakymai paštu ir telefonu... Skambinkite CHerry 1-3070
BASEMENT DOMESTICS DEPARTMENT... THE MAY COMPANY, ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

• **Dr. Vladas Ramanauskas**, Vilties draugijos pirmininkas, grįžo iš atostogų, aplankęs visą eilę vietovių kelyje į Los Angeles ir atgal. Savo kelionės metu, Dr. Vl. Ramanauskas matėsi ir išsikalbėjo su visa eile Vilties draugijos narių, Dirvos bendradarbių ir veiklių darbuotojų — kultūrininkų.

Su šeima išvykęs ilgon ir tolimon kelionėn, Dr. Vl. Ramanauskas plačiai susipažino ne tik su Amerikos įdomesnėmis vietovėmis ir gamtos grožybėmis (neaplenkta nei Seattle paroda), bet kaip jam įprasta, susitiko ir pasimatė su lietuviais, kur jie begyventų, su jais išsikalbėjo, su jais dalinosi mūsų visuomeninės rūpesčiais ir laimėjimais. Doktoras grįžo labai patenkintas ne tik gausiais kelionės įspūdžiais, bet ir nauda iš asmeninių kontaktų, — senų pažinčių atnaujinimu ir naujas pažintis užmezgus.

• **Kun. Antanas Micūnas**, Kenosha, Wisc. lietuvių parapijos klebonas, šiuo metu vieši Clevelande, kartu šv. Jurgio parapijoje pavaduodamas atostogų išvykusį kun. P. Dzegoraitį.

• **Vladas Skirmuntas**, taip pat iš Kenosha, Wisc., viešėdamas Clevelande, inž. Malcano šeimoje, apsilankė Dirvos redakcijoje.

• **L. Lendraitis**, Bostono Nemuno uosto jūrų skautų valdybos narys ir tautinės srovės veikėjas, su šeima apsilankė Dirvos redakcijoje.

• **Muz. Alfonsas ir Ona Mikulskiai** išvyko atostogų į Floridą.

• **Pilėnų tunto stovykloje** stovyklauja arti 50 skautų, daugumoje vilkiukų ir bebro amžiaus. Stovyklai vadovauja sktn. B. Rekus, talkininkaujant j. v. sktn.

KREIPKITES Į SAVO SODININKĄ

Pavyzdinai sutvarkytą sodybą yra kiekvieno šeimininko pasididžiavimas ir didelis įnašas į jūsų apylinkės gyvenimą.

Mes turime jums pasiūlyti žemaūgių vaisinių medelių, vaiskrūmių, spalvingų rožių, įvairių dekoratyvinių krūmų, pievoms Agriko trąšų, piktžolėms naikinti chemikalų, durpių ir sėklų.

Taip pat galite gauti specialiai paruoštos žemės kambarinėms gėlėms.

Užsukit pas **Vincę Apanių**, jūsų sodininką —

12518 Lake Shore Blvd., Cleveland 8, Ohio, arba šaukit telefonu PO 1-5614.

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440 arba rašykite

ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

VI. Petukauskui, sk. Šar. Lazdiniui ir A. Apianiui. Stovyklos maitinimą prižiūri vilkiukų globėja p. M. Premeneckienė. Skiltingai: Ant. Knystautas, Alg. Taoras, Bronius Taoras ir Rom. Seikus. Atvykstantieji savaitgaliais vyresnieji vadovai praveda skautiškos lavinimo programos užsiėmimus ir patyr. laipsnių egzaminus, nes daugelis stovyklautojų yra pasiryžę pakilti bent 1 laipsniu aukščiau.

Nemažas būrelis vilkiukų kandidatų ir skautų kandidatų ruošiasi įžodžiui, kurs įvyks ateinantį šeštadienį, (rugp. mėn. 11 d.).

Moderniškiosios muzikos klasiko George Gershwino

"Porgy and Bess" ir kiti jo kūriniai bus išpildomi Clevelando Vasaros Orkestro, dirig. L. Lane, rugpiūčio 11 d. (šeštadienį) koncerte Public Auditorium salėje. Solo dainuos: Rhea Jackson, McHenry Boatwright. Piano solo gros Joe Howard.

"Pops" choro dainų įtarpas. Koncerto pradžia 8:30 val. vak.

Bilietai iš anksto gaunami Burrows krautuvėse.

Lietuvių Diena Clevelande

Pasitaikius palankiam orui, dešimtoji Lietuvių Diena, ruošta ALB I apylinkės, praėjo gražaus pasisekimo ženkle. Iš Clevelando ir apylinkių, iš arti ir tolimųjų miestų susirinko arti 500 dalyvių. Tai nėra kažkoks ypatingas skaičius. Galėjo būti ir daugiau. Bet, atsižvelgiant į tai, kad piknikai ir tokios rūšies renginiai dažnai pradedami iš mados, Lietuvių Dienos dalyvių skaičius vertintinas teigiamu ženklu.

Daugumai svečių susirinkus, Lietuvių Dienos iškilmes pradėjęs I apyl. pirmininkas F. Eidimtas įsuirinkusius žodį tarti pakvietė Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininką Dr. J. Stankaitį. Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, ir sveikinimo žodį tarus II apyl. valdybos atstovei p. O. Jokubaitienei iškilmingoji dalis buvo baigta.

Lietuvių Diena buvo įvairinta sportinio šaudymo rungtynėmis ir sportu bei žaidimais jauniems ir mažiesiems. Sportiniam šaudyme geriausių šaulių pasirodė Clevelando policijos atstovas Gytis Motiejūnas, nuo kurio vos per milimetrą atsiliko Dr. Vl. Ramanauskas, laimėjęs antrą vietą.

Žaidimuose dalyvavę ir geriausiai pasirodę mažieji buvo pradžiuginami dovanomis. Jaunimo žaidimus pravedė Vyt. Jokubaitis su keliais talkininkais.

Besivašinančių ir būreliuose besišnekučiuojančių svečių tarpe matėsi gen. ir ponios Tallat-Kelpš, svečiai gen. J. Černius su ponia iš Flint, Mich., Labuckų ir Grajauskų šeimos iš Kanados, net iš tolimosnio Montrealio atvykęs S. Palaitis, D. Kraučeliūnaitė iš Chicago, St. Bučys su šeima iš Daytono, Ohio, Radikų šeima iš Hartfordo ir eilė kitų.

Gen. J. Černius buvo pakviestas įteikti dovaną sportiniame šaudyme laimėjusiam G. Motiejūnui.

Besivašinant, besišnekučiuojant, pasigirstant ir dainos garsams (daugiausia čiuurlioniečių dēka), jauniui šokant salėje, nematant priartėjo vakaras ir laikas išsiskirstyti.

Ir atrodo, kad tiek rengėjai — I-ji Bendruomenės apylinkė, tiek ir svečiai išsiskirstė patenkinti gerai pasisekusia sukaityta Lietuvių Diena Clevelande.

JONAS NASVYTIS - ŠVIESUS LIETUVOS ŪKININKAS

Velionis gimė Paloyčio vieniemy, Pajūrio val., Tauragės apskr., vėliau augo ir gyveno tėvo pirktam 240 ha. Margiškių vieniemy Sartininų val., Tauragės apskr.

Jis užaugo Motiejaus ir Anelės Nasvyčių 8 vaikų šeimoje, kurioje buvo 2 vyresnės dukterys Aleksandra ir Antanina ir 6 sūnūs, jų tarpe Jonas buvo vyriausias. Duktė Aleksandra su sūnumi Kazimieru ir jo šeima buvo išstremta Sibiran, kur ir mirė 1950 m., sulaukus 75 m. amžiaus. Antanina mirė pirmojo pasaulinio karo metu, palikusi 6 vaikų šeimą.

Velionis Jonas buvo baigęs tik

• Šeštadienį, rugpiūčio 11 d. įvyks akad. skautų lauzas kartu su šiuo metu prie Pymatunging ežero stovyklaujantais skautais ir skautėmis. Visi akademikai prašomi kuo gausiau dalyvauti.

DĖMESIO, siunčiantiems siuntinius į Lietuvą

Siuntiniai greičiausia pasiekia adresatą siunčiant tiesiog iš skyrių — bet ne transportuojant juos į firmos centrą, kaip kad skelbia kai kurie agentai, kurie vietoje paruošti siuntinių negali ir neturi supratimo kaip tas yra daroma. Siuntiniai prisimena, kada siuntiniai pasiekdavo adresatą tik per 3 mėnesius — tai ir buvo viena iš priežasčių, kad siuntiniai būdavo siunčiami į centrus. Transportuojant į centrą, turi susidaryti tam tikras kiekis siuntų (priešingu atveju transportacija perbrangi) kas būtų maždaug visos savaitės siuntiniai. Transporto kompanijos surenka siuntus ir suveža į sandėli, tuomet pakrauna sunkvežimį ("Railways Express" ir traukinį) ilgai distancijai į miestą, kuriame randasi siuntinių centras. (Globe Parcel Service Inc. centras yra Philadelphia). Ten iškrauna sandėliuose ir tik tada išvežiojimui skirti sunkvežimiai, juos pristato į tą centrą. Siuntos, kurios buvo siųstos iš Philadelphia į Clevelando skyrių — greičiausia yra atėję per 3 dienas — dažniausiai trunka 4-5 dienas. Dalis siuntinių pasiekia centrą jau apdaužyti ir turi būti perkraunami. Centre visi siuntiniai turi būti atidomi, nes reikia juos sudėti dokumentus ir tik tada gali būti pristatomi į paštą. Siunčiant tiesiog iš skyrių, siuntiniai gali būti pristatyti į paštą per 2-3 dienas nuo priėmimo. Kas norėtų įsitikinti — paskambinkite arba nuvykite į "Better Business Bureau" ir paprašykite išaiškinti kas klaidina žmones neteisingais skelbimais.

Globe Parcel Service Inc. 1313 Addison Rd. Cleveland 3, Ohio UT 1-0806

• Pardudama 100 akrų žemės ir 40 akrų miško. Galima pirkti visą arba dalimis, tik nemažiau kaip 10 akrų. Farma yra Mattawan miesto pakraštyje, Michigane, prieina 2 keliai, vienas asfaltuotas, kitas žvyruotas, teirautis: Mr. Adam Widzes, Mattawan, Michigan (91, 92, 93, 94)

• Reikalinga vedusi pora — vyras bendrai priežiūrai ir sodui, moteris — gera šeiminingė. Reikalinga m. a. rekomendacija. Skambinkite tel. EV 1-3131. (89-91)

pradžios mokyklą Tauragėje 1896 m., tuo tarpu kaip jo penki jaunesnieji broliai yra įsigiję aukštąjį mokslą: vienas provizorius, 2 gydytojai, vienas agronomas ir miręs 1956 m. Clevelande Juozas Lietuvos kariuomenės karininkas. Tačiau Jonas minėtinas kaip buvęs veiklus ūkininkų organizacijose, buvo Sartininų pieno perdirbimo bendrovės valdybos pirmininkas ir Sartininų smulkaus kredito valdybos narys.

Jo tėvas mirė, sulaukęs 61 m. amžiaus. Motina liko su keturiais nepilnamečiais vaikais, kurių Motiejus buvo už velionį Joną 9 metais jaunesnis. Velionis padėjo našlei motinai ūkininkauti, kad ūkis išstėtų keturis vaikus leisti į mokslą.

Jis nevedė, kol jo broliai nebaigė mokslą. Velioniu teko 31/2 metų atitarnauti rusų kariuomenėje, iš kurios jis grįžo, pasiekęs vyresniojo puskarininkio laipsnį. Buvo pašauktas į caro armiją, prasidėjus I pasauliniam karui. Išbuvo vokiečių nelaisvėje, apie 3 metus.

Velionio Jono tėviškė Margiškių buvo Vokietijos pasienyje 20 kilometrų atstumu nuo Tilžės miesto. Velionio broliai Antanui, kuris karo metu su motina gyveno Margiškiuose, pasisekė vieną pažįtamą Klaipėdos krašto lietuvių ūkininką prikalbėti, kad jis parašytų valdžios belaisvį Joną Nasvytį paskirti darbams į jo ūkį. Tas pasisekė padaryti ir velionis Jonas toliau dirbo pas tą ūkininką, kol nebuvo paleistas iš nelaisvės, karui pasibaigus. Čia dirbdamas Jonas gyveno tik 3 km. nuo tėviškės ir galėjo pasimatyti sumotina ir broliai Antanu.

Būdamas netoli Tilžės Jonas susipažino su rašytoju Vydmu ir toliau palaikė su juo glaudžius santykius.

Velionis Jonas įsikūrė savo 60 ha. Margiškių dalyje. Jam teko pasistatyti ūkiui reikalingus trobesius. Velionis vedė jau subrendusio amžiaus žinomo Šilalės apylinkėje, Tauragės apskrityje ūkininko - malūnininko Poškos dukterį Juzefą, kuri paveldėjo iš savo tėvo gražų Rubinavų Šilalės val. 30 ha. vienių.

Jonas ir Juzefa Nasvyčiai išaugino šeimą iš 3 sūnų ir 2 dukterų.

Tačiau traukiantis iš Lietuvos į Vakarus, jie turėjo 4 nepilnamečius vaikus, atvykus į JAV velionis jau buvo 68 m. amžiaus. Kurtis jam JAV su jauna šeima buvo nelengva. Tačiau sunkumai buvo nugalėti. Jo du sūnūs Jonas ir jauniausias Vytautas jau yra atitarnavę JAV kariuomenėje. Du sūnūs ir viena duktė jau yra sukurę šeimas.

Velionis Jonas mirė eidamas 81-mus metus. Tačiau teko sunkiai ir ilgai sirgti, išgulėjęs ligoninėje pusę metų.

Sulaukęs senatvės ir sunkios ligos rūpestingai buvo globojamas savo žmonos ir vaikų, kurie gyvena Clevelande.

Jonas Nasvytis palaidotas Kalvarijos kapuose Clevelande liepos 23 d.

Tebūnie jam lengva jį priglaudusi JAV žemė.

S.N.

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ AKADEMIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Š.m. rugpiūčio 11 ir 12 dienomis Union Pier mieste, 15 mylių į šiaurės rytus nuo Michigan City, Lengvinų vasarvietėje įvyks Lietuvių Protestantų Akademikų Sąjungos ruošiamos STUDIJŲ DIENOS.

Suvažiavimas atidaromas šeštadienį, rugpiūčio 11 d., 10 val. ryto. Invokaciją skaitys evangelikų reformatų kunigas Povilas Dilys. Išanginį žodį tars Liet. Protestantų Akademikų Sąjungos pirmininkas Viktoras Mielilius.

Pirmąją paskaitą skaitys Julius Slavėnas tema "Reformacija istorijos perspektyvoje".

Antrąją paskaitą, tema "Bailusis lietuvių charakteris", skaitys

tyš Chicago Universiteto psichologijos daktarė, buvusioji Lietuvių Studentų Santaros pirminkė Vanda Gegevičiūtė.

Po bendrų pietų bus "Metmenų" kultūros žurnalo vyriausio redaktoriaus dr. Vytauto Kavolio, profesoriaujančio Ohio Defiance kolegijoje, paskaita "Religiniai aspektai lietuvių istorijoje".

Kiekvienai paskaitai skirta po vieną valandą laiko ir po kiekvienos paskaitos numatyta bent po 30 min. laiko diskusijoms.

Pirmoji suvažiavimo diena baigsis bendra vakariene, išvyka laivu į Michigan ežerą, tinklinio žaidimu, laužu paežerėje, dainomis, šokiais.

Sekmadienį antroji suvažiavimo diena prasidės 10 val. 30 min. ryte bendromis pamaldomis, kurias atliks kun. Povilas Dilys. Po pamaldų, dailininko Juozo Mielilio, M.A., paskaita "Kas yra menas".

Po bendrų pietų, suvažiavimas uždaromas 4 val. vakaro.

Numatoma, kad suvažiavimam atvyks apie 50 asmenų iš Chicago, Detroito, Toronto, Clevelando ir kt.

Studijų dienų suvažiavimo dalyviai bus aprūpinti maistu ir nakvyne, vienam asmeniui kainuos apie 10 dol.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis šiuo antrą: L. Šikšnienė, 4511 S. Spaulding Ave., Chicago 32, Ill., telef. VI 7-0979 arba VI 7-6274. (eg)

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 6 D. Lituanikos skautų tunto vakaras ruošiamas Tėjų Komiteto Balio Pakšto salėje.

SPALIO 13 D. Lietuvos Gailėtingų Seserų Sąjungos Balius Western Ballroom salėje.

SPALIO 13-21 D. Jaunųjų dailininkų meno kūriniių paroda, Čiuurlionio Galerijoje, Jaunimo Namuose.

LAPKRIČIO 10 D. BALFo Chicagos apskrityje rudeninis koncertas-banketas Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 9 D. Sol. M. Kriškauskienės režitalis Jaunimo Centre.

• Laisvės Kovų Dainos, LNF išleistas knygos visais reikalais kreiptis į E. Čekienę, LNF pirm., 87-80 96 St., Woodhaven 21, N. Y.

UŽSAKYKITE GELĖS TELEGRAFU Gelės visoms progoms — vedyboms, laidotuvėms ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558

Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

DIRVA

Nr. 91

1962 m. rugpiūčio 8 d.

KAS IR KUR?

• **J. Gailius** Geelongo lietuvių (Australijoje) išrinktas vadovauti lituanistinių kursų organizavimui.

Tų kursų mokytojai numatomi: A. Skėrys, R. Narvydas, Dr. S. Skapinskas, K. Zdanavičius, kun. Dr. P. Bačinskas.

• **Jūratė Ziogaitė** iš Alentown, Pa., šiemet stoja į Michigan State Universitetą, sėkmingai baigus Parkland High mokyklą laimėjus aukso raktą ir "with honors" Temple Universitetą. Jūratė yra taip pat laimėjusi premiją už pažangą moksle ir parodytą susidomėjimą peizažų projektavime.

Temple Universitetą Jūratė baigė associate in science laipsniu.

Michigan State Universitete Jūratė nori tęsti studijas įdomioje mokslo šakoje — landscape design — žemės paviršiaus planavime.

• **J. ir V. Ulėnai**, paatostogavę Cape Cod, Mass. buvo išvykę į Bermudų salas.

• **Bruna Rukšėnaitė**, Stef. ir Balio Rukšėnų duktė, šiemet sėkmingai baigė Buenos Aires, Argentinoje, biochemijos fakultetą daktaro laipsniu. Būdinga, kad šalia darbo ir mokslo, B.

Rukšėnaitė dar rado laiko dirbti lietuvių organizacijoje. Ji jungėsi į talką organizuojant šventes, ar renkant aukas Lietuvių Centro namų statybai. Ji ilgą laiką buvo Lietuvių Centro Valdybos sekretorė.

• **P. Rūtenis**, Australijoje kylanti dainos meno pajėga, Pertho dainavo "Linksmosios našlės" pastatyme.

• **Augustinas Bobulis** mirė liepos mėn. 12 d. ir palaidotas Sydnėje, Rokyvės lietuvių kapinėse.

• **"Best of Bachunas"** arba 51 idėja, kaip pagerinti jų kurorto veikimą.

Tokiu pavadinimu Resort Manegement, Inc. yra išleidusi brošiūrą, kurioje sukaupta geriausi J. Bačiūno straipsniai iš Resort Manegement, kurortams ir jų vedėjams leidžiamo laikraščio.

Leidėjai rašo, kad "Gentleman Joe", kaip J. Bačiūnas žinomas kurortų biznio sferose, savo straipsnius laikraštyje pradėjęs rašyti 1959 m. ir tie "Bachunas reports" virto vienais populiariausių to laikraščio kolonumų.

Kodėl J. Bačiūnas toks populiarus ne vien tik savo kurorto svečių tarpe, bet visų JAV kurortų administracijos gerbiamas ir vertinamas? Ne vien savo patrauklia asmenybe, bet ir giliu supratimu, kas būtina kurorto svečių pritraukimui, J. Bačiūnas, savo 44 metų patyrimu dalinasi su visais, kuriems tik rūpi kurortinio biznio sritis. Geriausia jo biznio pasisekimo paslaptį išaiškina vienas svečių, parašęs tokį laišką:

— "Mes vykstame pas jus todėl, kad jūs rūpinatės mumis. Jūs sudarote sąlygas, kuriose mes jaučiamės, kaip namie. Jūs nesigailite savo brangaus laiko, kad su mumis pasikalbėti ir pasėdėti. Jūs padedate mums suplanuoti dieną taip, kad mes tikrai jaustumė, kad esame atostogose".

Taip. Ne vien tik J. Ba-

Vasario 16 Gimnazijos Vokietijoje tautinių šokių grupė.

V. Alseikos nuotrauka

VOKIETIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

NAUJA VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA

Naują PLB Vokietijos Krašto Tarybą pagal balsų daugumą sudaro:

I. Rugėnys, V. Šarka, B. Liubinas, A. Bernatonis, A. Keleris, J. Aviža, J. Valiūnas, J. Stankaitis, F. Skėrys, J. Grinius, J. Venckus, A. Mariūnas, O. Boehm-Krutulytė, V. Lenertas, J. Norkaitis.

Sekantieji penki palieka kandidatus:

J. Kriščiūnas, V. Raišys, J. Petraitis, M. Musteikis, E. Simonaitis.

ZAF PASTANGOMIS PAMINIMAS PRIEŠ METUS MIRĘS J. BATAITIS

ZAF (Zentralverband Ausländischer Flüchtlinge) generalinis sekretorius K. Odobny VII. 21 telefoniniu pranešimu VII. 22 9 val. ryto Muenster/Westfalen, Hamburge ir Muenchene visos konfesijos (R. Katalikai, evangelikai-Liuteronys, pravoslavai ir net machometonai) savo eklezijoje paminėjo ir atlaikė pamaldas prieš metus mirusio buv. PLB Vokietijos Kr. V-bos p-ko garbei.

Už šias gražias pastangas PLB Vokietijos Krašto Valdyba ZAF nuoširdžiai padėkojo.

S. MIGLINAS DOVANOJOKNYGŲ

Žurn. S. Miglinas padovanojo PLB Vokietijos Krašto Valdybai už DM. 300. - vertės įvairių lietuviškų knygų. Dalis jų bus perleista Vasario 16 Gimnazijos knygynėliui, o kita dalis išsiuntinėta Bendruomenės apylinkių knygynėliams.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Tėvo Alf. Bernatonio pastangomis, gimnazijai išvykus atostogų, čia vyksta dvisavaitiniai jaunimo kursai.

Kursams vadovauja E. Tamošaitienė ir kun. J. Riaubūnas.

LANKĖSI GIMNAZIJOJE

Vasario 16 Gimnaziją aplankė A. Senkus iš Clevelando, kuris yra tenyškščio Gimnazijai

remti būrelio narys. Svečias kalbėjosi su Gimnazijos direktoriumi, PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininku ir kitais pareigūnais, apžiūrėjo bendrąjį ir parką. Svečiui visa padarė gražaus įspūdžio, kaip kad jis po išvykimo yra kitiems pareiškęs.

GRAŽUS PASIRODYMAS

Gimnazijos tautinių šokių grupė savo pasirodymais visur žavi žiūrovus.

Liepos 1 d. ji dalyvavo Bad Niederbreisig tarptautiniame dainų, šokių ir tautinių drabužių festivalyje, kuriame dar dalyvavo 50 kitų tautų, daugiausia studentų. Lietuvių moksleivių grupė savo tautinių drabužių puošnumu atkreipė į savo ypatingą keliasdešimties tūkstančių dalyvių dėmesį. Savo pranašumu bei gražiais šokių išpildymu lietuvių moksleivių šokių grupė išsiskyrė iš kitų tautų atliktų šokių.

Antras grupės pasirodymas buvo liepos 2 d. Mainz'e, Kurfuertų pilyje, dalyvaujant iš įvairių kraštų tūkstančių žiūrovų. Čia dalyvavo didesniųjų ir mažesniųjų šokėjų grupės. Apie šį pasirodymą gražiai atsiliepė vietinė spauda, drauge suminėdama apie Vasario 16 Gimnazijos paskirtį, jos išlaikymo šaltinius.

SPORTINIAI LAIMĖJIMAI

Aukšto lygio yra pasiekę ir moksleiviai krepšinininkai. Gimnazijos moksleiviai laimėjo prieš vokiečių du krepšinio klubus ir vieną vokiečių gimnazijos grupę.

Taigi, taip Vasario 16 Gimnazijos šokių grupė, taipsportininkai yra garbingi lietuviybės vardo skleidėjai.

BALFO PRANEŠIMAS

Balfo atstovui paprašius, vokiečių R. Katalikų šalpos organizacija - Caritas sutiko pasiųsti apmuitintų tekstilės ar kitokių siuntinių į Lietuvą, Sibirą ir kitas SSSR sritis. Neturtingieji lietuviai, kurie patys nepajėgia savo vargstantiems artimiesiems už geležinės uždangos siuntinių pasiųsti, kreipiasi į Balfą Muenchene. Pareiškime reikia nurodyti pagrindas, dėl ko nepajėgiama pagalbos pasiųsti, siuntėjo ir siuntinio gavėjo vardai, pavardės ir tikslius adresus ir kokios rūšies pagalba yra reikalinga siųsti. Gautus prašymus Balfas tuojau perduos Caritui ir prašys juos patenkinti.

Šiemet suėjo 15 metų, kai Izid. Rugėnys dirba Balfė ir 10 metų, kai jis yra jo Igaliotinis.

NACIŲ AUKŲ ŽINIAI

JT Komisaras Tremtiniamis praneša, kad nuo nacių nukentėjusiems jau pradėdama išmokėti vienkartinės pašalpos. Tokių užsiregistravusių virš 40,000 iš 52 įvairių kraštų, net 5,000 iš JAV. Didžiausioji grupė (virš 20,000) yra lenkai, po jų seka rusai, ukrainiečiai ir kiti. Lietuvių vos keli šimtai.

Šis atlyginimas yra tik vienkartinė pašalpa, tikriaus pasakius, pirmoji pagalba. Išmokama pradžioje 125,00 ar 250,00 dolerių, vėliau pagal taškus, nukentėjimo dydį - bus išdalinta visa turima suma. Išmokėjimai daromi per vietos bankus. Reikia pažymėti, kad tai pašalpai gauti registravimosi laikas jau pasibaigė (1962 m. kovo 31 d.). Tačiau visi tie, kurie dėl tautybės taip nukentėjo nuo nacių, kad tapo chroniškai ligoniai, invalidais, gali (ir privalėtų) kreiptis betarpiškai į Vakarų Vokietijos vyriausybę šiuo adresu:

Bundesverwaltungsamt, Hochaus, Köln, Germany. Terminas pareiškimus paduoti baigiasi šiais, 1962 metais gruodžio 31 d.

Deja, nei Balfas, nei Vokietijos konsulatai JAV neturi tam reikalingų jokių blankų, nei aiškesnių instrukcijų. Taip pat neturime Balfė jokių žinių ar galima gauti ir kaip atlyginima už prarastą turtą.

BOSTONO JŪRŲ SKAUTAI STOVYKLAUJA

Liepos 1 dieną Oldham ežero saloje ir Nemuno uoste įvyko iškilmingos salos ir Nemuno uosto atidarymo iškilnės. Sala ir uostas, esantys prie Pembroke, Mass. buvo oficialiai perduotos Bostono Vietininkijos Jūrų skautų naudojimui.

Liepos 28 dieną Nemuno uoste ir saloje vėl neįprastas judėjimas. Mat, Bostono jūrų skautai atidarė dviejų savaitių "Pamenūnės" stovyklą. Saloje pridygo palapinių, girdisi lietuviškos dainos ir jaunatviškas juokas, o tarp salos ir uosto nuolat zuja ten ir atgal motoriniai ir irkliniai laiveliai.

Pirmą savaitę stovyklai vadovaus jaunas, bet energijos kupinas Gintaras Čepas, o kita savaitę stovyklai vadovaus kiti Bostono jūrų skautų vadovai, kiekvienas po vieną dieną.

Ši stovykla yra kartu lyg ir paruošiamoji stovykla prieš jubiliejinę jūrų skautų stovyklą, kuri įvyks Custer, Mich. ir į kurią iš Bostono rengiasi važiuoti gražūs būrelis jūros skautų.

Stovyklai oras pasitaikė puikus, sąlygos stovyklavimui jūrų skautams nė negalėtų būti geresnės. Stovyklauja apie 20 jūrų skautų, bet laukiama dar daugiau. P. Jančauskas

Mirus plk.

KAZIUI VAICEKAUSKUI

reiškiame užuojautą jo žmonai ir šeimai

V. L. Čiurlioniai
ir P. Liudžiuvienė

A. A.

MARIJAI KASAKAITIENEI

mirus, jos vyrui, dukteriai su šeima, seseriai JURYTEI ORANTIENEI su šeima ir artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą

Br. ir Pr. Pračkliai

A. A.

MARIJAI KASAKAITIENEI

mirus, jos vyrui mielam VACLOVUI KASAKAIČIUI, jo dukrai ir žentui, liūdesio valandoje reiškiu giliausią užuojautą

J. Kiaunė su šeima

KOMANDINĖS LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

Šį savaitgalį, rugpiūčio 11-12 d. Rochesteryje, N.Y. vyksta Š. Amerikos Lietuvių Lauko Teniso komandinės pirmenybės, dėl Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos Pereinamosios Taurės.

Pirmenybės, FASK-to pavedimu, vykdo Rochesterio LSK Sakalas. Varžybos vyks pagal Davis Cup sistemą, t.y. 4 vieneto žaidimai ir vienas dvejetas.

Clevelando LSK Žaibą šiose varžybose atstovaus S. Abraitis, A. Šenbergas ir L. Melsbakas. Be pačių šeimininkų, laukiama dalyvaujant titulo gynėjų - Toronto LSK Vyties, taipogi Hamiltono Kovo, Toronto Aušros, Detroito Kovo. Iš rytinio pakraščio New Yorko LAK ir Hartfordo Grandies, na, ir jei nepabūgs atstumo, Chicagos atstovai.

Kaip žinome, individualinės lauko teniso pirmenybės įvyks per Labor Day savaitgalį, rugšėjo 1-3 d. Windsor, Ont. Tada kartu vyks ir futbolo pirmenybės.

Bostono jūrų skautai ežere atlieka pratimus.

B. Kerbelienės nuotrauka